

มาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรมภาพยนตร์
Measures of foreign investment promotion in the film industry
(ฉบับสมบูรณ์)

นรุตม์ ปุญญบาล
618 61659 34

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของเอกัตศึกษาที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของเอกัตศึกษาที่ส่งผ่านทางคณะที่สังกัด

The abstract and full text of individual study in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the individual study authors' files submitted through the faculty.

หัวข้อเอกัตศึกษา ภาพยนตร์	มาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรม
โดย	นรุตม์ ปุญญบาล
รหัสประจำตัว	618 61659 34
หลักสูตร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
หมวดวิชา	กฎหมายธุรกิจทั่วไป
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ทัชมัย ฤกษ์สุด
ปีการศึกษา	2562

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ.....^๖ ทัชมัย ฤกษ์สุดอาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ทัชมัย ฤกษ์สุด)

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตการศึกษา	5
1.4 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ของการศึกษา.....	5
บทที่ 2 ความหมาย โครงสร้างและองค์ประกอบ กฎหมาย และประเด็นปัญหาของมาตรการ ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย	7
2.1 ความหมายของอุตสาหกรรมภาพยนตร์	7
2.2 โครงสร้างและองค์ประกอบของอุตสาหกรรมภาพยนตร์	8
2.3 กฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับภาพยนตร์และการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์	8
2.3.1 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551	9
2.3.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520.....	11
2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรการและสิทธิประโยชน์การลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ใน ประเทศไทย	13
2.4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลและส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย	13
2.4.2 มาตรการและสิทธิประโยชน์การลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย.....	16
2.5 ประเด็นปัญหามาตรการการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย.....	19
2.5.1 ปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ ต่าง ประเทศในประเทศไทยทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน.....	20
2.5.2 ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ในภาพยนตร์ที่กระทบต่อการส่งเสริม.....	22
บทที่ 3 มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทยที่ศึกษา ...	24
3.1 มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศมาเลเซีย	24

3.1.1	มาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ 30% (Cash Rebate).....	26
3.1.2	มาตรการส่งเสริมการลงทุนด้านภาพยนตร์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์ (Iskandar Special Economic Zone).....	28
3.2	มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศสิงคโปร์.....	30
3.2.1	การสนับสนุนด้านเงินทุน (GRANTS).....	33
3.2.2	มาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ 40% (Cash Rebate).....	33
3.2.3	นโยบายด้านการจัดตั้งหน่วยงาน One-Stop Service ในประเทศสิงคโปร์	34
บทที่ 4	การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศที่ศึกษาและแนวทางในการนำมาปรับใช้กับประเทศไทย	36
4.1	ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน.....	37
4.2	ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ในภาพยนตร์ที่กระทบต่อการส่งเสริมและแนวทางแก้ไข	41
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	43
5.1	บทสรุป.....	43
5.1.1	ความเป็นมาและประเด็นปัญหา	43
5.1.2	การศึกษามาตรการส่งเสริมฯ ของต่างประเทศ	46
5.1.3	การนำมาตรการของประเทศที่ศึกษามาปรับใช้กับประเทศไทย	47
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	48
บรรณานุกรม.....		50
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551	
ภาคผนวก ข	พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520	
ภาคผนวก ค	Thailand Incentive Measure Guideline	
ภาคผนวก ง	ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติในการคืนเงินสำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย	
ภาคผนวก จ	ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข สำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์ ตามมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2560	

บทคัดย่อ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมภาพยนตร์ถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับนานาชาติ ซึ่งประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบจากขยายตัวอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมภาพยนตร์เช่นกัน ดังนั้นการศึกษานี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาด้านมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ของประเทศไทย ที่มอบให้กับภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาถ่ายทำในประเทศไทยของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในระยะยาวของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน โดยเปรียบเทียบกับมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ของประเทศมาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์

ในการศึกษารั้งนี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลและสรุปเกี่ยวกับ แนวทางปฏิบัติ ข้อกำหนด สิทธิที่ได้รับ รวมทั้งประเด็นปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ขั้นตอนที่ซับซ้อนและระยะเวลาที่ยาวนานในการติดต่อดำเนินการกับแต่ละหน่วยงาน นโยบายและมาตรการส่งเสริมที่มีในปัจจุบันไม่เพียงพอ นโยบายและมาตรการส่งเสริมที่มีในปัจจุบันไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และสิทธิในภาพยนตร์ที่กระทบต่อการส่งเสริม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาข้อมูลของประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ พบว่าทั้งสองประเทศมีมาตรการส่งเสริมฯ และสิทธิประโยชน์ที่มอบให้กับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนหลายมาตรการ ซึ่งแต่ละมาตรการประสบความสำเร็จในการดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนเป็นอย่างมาก ดังนั้นประเทศไทยจึงนำมาตราการที่ประสบผลสำเร็จของทั้งสองประเทศ มาพัฒนาต่อยอดและปรับใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา ได้แก่ การปรับปรุงและจัดระเบียบโครงสร้างหน่วยงาน One Stop Service ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การพิจารณากำหนดมาตรการใหม่และเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ของมาตรการส่งเสริมฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน การจัดตั้งกองทุนหรือให้การสนับสนุนเงินลงทุนในการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ และการพิจารณาลิขสิทธิ์ของภาพยนตร์ที่ส่งผลต่อการลงทุนถ่ายทำในประเทศไทย เพื่อเอื้อประโยชน์แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน เป็นการดึงดูดการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ และป้องกันการเสียโอกาสที่กระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

นอกจากนี้ควรเพิ่มความสำคัญด้านมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ทั้งจากหน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานเอกชน รัฐบาลควรให้ความสนับสนุนหน่วยงานเอกชนที่มีความเกี่ยวข้องกับการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของประเทศและข้อมูลที่สำคัญแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ นักลงทุน และผู้ที่สนใจ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศแนวหน้าในการเป็นสถานที่ถ่ายทำและลงทุนด้านภาพยนตร์ ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีและยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษาฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้เนื่องจากได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ ทักษิณ ฤกษ์สุด อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาสละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำ รวมถึงเสนอแนวทางในการเขียนเอกัตศึกษา ตลอดจนพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ทำให้เอกัตศึกษาออกมาในรูปแบบที่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมาย เศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทั้งความรู้และกระบวนการทางความคิด แก่ผู้ศึกษาตลอดระยะเวลาในการศึกษา ช่วยชี้แนะแนวทาง ประเด็นปัญหา ทำให้ผู้ศึกษาสามารถ ถิ่นกรองและนำมาใช้ในการทำเอกัตศึกษาครั้งนี้ และยังสามารถปรับใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป รวมถึงผู้แต่งตำราให้ผู้เขียนได้ใช้ค้นคว้า อ้างอิง ทำให้เอกัตศึกษาฉบับนี้สำเร็จลงได้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวบุญญาบาล เพื่อน ๆ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องและให้ความช่วยเหลือ ทุกท่านที่เป็นกำลังใจและเป็นแรงผลักดันให้ผู้ศึกษา สามารถจัดทำเอกัตศึกษาฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อนึ่ง ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกัตศึกษาฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจได้บ้าง และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นรุตม์ บุญญาบาล

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภาพยนตร์ถือเป็นศิลปะและสื่อแขนงหนึ่งซึ่งให้ความบันเทิงแก่ผู้คนมากมายและยังมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานอีกด้วย โดยเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2432 โดย โทมัส แอลวา เอดิสัน (Thomas Alva Edison) และผู้ร่วมงาน วิลเลียม เคนเนดี ดิคสัน (William Kenady Dickson) ซึ่งตรงกับในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยเริ่มแรกภาพยนตร์นั้นจะสามารถดูได้เพียงแค่ครั้งหนึ่งคนเท่านั้นเนื่องจากต้นแบบของภาพยนตร์ หรือที่เรียกว่า “คิเนโตสโคป” (Kinetoscope) ที่มีลักษณะเป็นตู้สูงประมาณ 4 ฟุต บ้างเรียกว่า “ถ้ำมอง” เพราะมีลักษณะการดูผ่านช่องเล็ก ๆ โดยภายในมีฟิล์มภาพยนตร์ซึ่งถ่ายด้วยกล้องคิเนโตกราฟ (Kinetograph) วางพาดไปมาและเคลื่อนที่เป็นวงกลม กระทั่งต่อมาสิ่งประดิษฐ์ดังกล่าวได้ถูกนำมาพัฒนาต่อยอดโดยพี่น้องตระกูลลูมิแอร์ (Lumiere) ซึ่งเปลี่ยนจากการดูภาพยนตร์ผ่านช่องเล็กๆเป็นการฉายขึ้นจอภาพขนาดใหญ่แทน ทำให้สามารถดูได้พร้อมกันหลายคน โดยเรียกเครื่องฉายภาพยนตร์นี้ว่า “ซีเนมาโตกราฟ” (Cinematograph) จากนั้นไม่นานเครื่องฉายภาพยนตร์ก็ถูกนำมาพัฒนาให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นโดยโทมัส อาร์มาท (Thomas Armat) ซี.ฟรานซิส เจนกินส์ (C. Francis Jenkins) และเอดิสัน ซึ่งในเวลาต่อมาเราเรียกเครื่องฉายภาพยนตร์ชนิดนี้ว่า ไบโอกราฟ (Biograph) จะเห็นได้ว่าภาพยนตร์นั้นไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนของการถ่ายทำหรือการนำภาพยนตร์ออกฉายให้บุคคลภายนอกชม ล้วนแล้วแต่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนกระทั่งสามารถเผยแพร่ให้กับบุคคลทั่วไปเป็นวงกว้าง ซึ่งก่อให้เกิดความนิยมอย่างแพร่หลายอย่างมากจนก่อให้เกิดเป็นอุตสาหกรรมการผลิต จำหน่าย และให้บริการในหลายประเทศทั่วโลก เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

กิจการภาพยนตร์ในประเทศไทยเกิดขึ้นครั้งแรกจากการที่นายเอส.จี.มาร์คอฟสกี (S.G. Marchovsky) และคณะชาวเมืองปารีส นำภาพยนตร์ (Parisian Cinematograph) เข้ามาฉายและเก็บเงินค่าเข้าชมจากสาธารณชนในประเทศไทยเป็นครั้งแรกที่โรงละครหม่อมเจ้าอลังการ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2440 จึงทำให้เกิดเป็นกิจการภาพยนตร์ที่มีการเรียกเก็บค่าเข้าชมเป็นครั้งแรกในประเทศไทย¹ จึงถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทยนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

สำหรับภาพยนตร์เรื่องแรกที่มีการบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับชนชาติไทยนั้นคือเมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปเมื่อ พ.ศ. 2440 ซึ่งในครั้งนั้นเองได้มีช่างภาพจากบริษัท ลูมิแอร์ ประเทศฝรั่งเศส บันทึกภาพยนตร์การเสด็จถึง

¹ นัยนา แยมสาขา, "นโยบายการส่งเสริมภาพยนตร์ของรัฐบาลไทย", วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2540 : หน้า 1- 2

กรุงเบิร์น ของรัชกาลที่ 5 ไว้ 1 ม้วน โดยใช้เวลาบันทึกประมาณ 1 นาที² และภาพยนตร์ที่มีการถ่ายทำในประเทศไทยเป็นเรื่องแรกเริ่มในปี พ.ศ. 2453 โดย ริชาร์ด เบอร์ตัน โฮล์มส์ (Richard Burton Hoims) ชาวอเมริกัน ได้เข้ามาทำการถ่ายทำภาพยนตร์สารคดีที่แสดงถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของคนไทย และเรื่องต่อมาเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 6 ในปี พ.ศ. 2465 โดย นายเฮนรี เอ แมดเร (Henry A. McRay) จากบริษัทยูนิเวอร์แซล ซึ่งได้รับความช่วยเหลือ จากกรมมหรสพลวงและกรมรถไฟหลวงในการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง "นางสาวสุวรรณ" ในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2468 คณะสร้างภาพยนตร์จากฮอลลีวูดอีกคณะ ได้เดินทางเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์อีกหนึ่งเรื่องคือเรื่อง "ช้าง" และตั้งแต่นั้นมาก็ได้มีผู้สร้างภาพยนตร์รายใหญ่ต่างๆ เริ่มให้ความสนใจที่จะเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ที่ประเทศไทยมากขึ้นจนถึงในปัจจุบัน

แนวคิดอุตสาหกรรมภาพยนตร์ คำว่า "อุตสาหกรรม" หมายถึง การใช้เทคโนโลยีในการผลิตคราวละมาก ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพวัตถุดิบในชั้นต่าง ๆ ให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม อันประกอบด้วยแรงงาน ค่าเช่า ดอกเบี้ยและกำไร ภาพยนตร์เป็นธุรกิจประเภทหนึ่งจัดว่าเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Industry) อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมก็ไม่ต่างไปจากอุตสาหกรรมในแง่ดังกล่าวคือเน้นที่ปริมาณการผลิต และการแพร่กระจายของข่าวสารเกี่ยวกับวิถีชีวิต คุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ภาพยนตร์ หนังสือนั่งหนังสือพิมพ์ ภาพถ่าย การผลิตโสตทัศนูปกรณ์ วิทยุโทรทัศน์ ซีดีรอม เป็นต้น³

เมื่อกล่าวถึงอุตสาหกรรมภาพยนตร์นั้น ในปัจจุบันถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับนานาชาติ ซึ่งประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเทศไทยมีผู้สร้างภาพยนตร์ชาวต่างชาติมากมายที่เข้ามาทำการถ่ายทำภาพยนตร์โดยใช้สถานที่ที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทย โดยการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย นั้นเริ่มขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น การที่ผู้สร้างภาพยนตร์ชาวต่างชาติเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยนั้น เป็นการนำรายได้จากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศได้เป็นอย่างดี โดยสามารถตรวจสอบข้อมูลได้จากสถิติมูลค่าอุตสาหกรรมคอนเทนต์บันเทิงประจำปี พ.ศ. 2560 โดย สมาพันธ์สมาคมภาพยนตร์แห่งชาติ ปัจจุบันมีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เกือบ 9,000 ราย ข้อมูลจากกองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ กรมท่องเที่ยวที่แสดงสถิติการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 มีดังนี้

² โดม สุขวงศ์ 2533 : หน้า 2-3, เยาวนันท์ เขมฐรัตน์ 2529 : หน้า 6-20

³ บุญชนะ อัดถาวร, ประสบการณ์และความคิดของบุญชนะ อัดถาวร พระนคร : โรงพิมพ์เจริญธรรม, 2514 : หน้า 414

(1) รายได้จากภาพยนตร์ต่างประเทศที่ถ่ายทำในประเทศไทย⁴

ปี พ.ศ.	รายได้ (ล้านบาท)
2558	3,164.30
2559	2,371.10
2560	3,074.11
2561	3,139.23
มกราคม – กันยายน 2562	4,623.31

(2) จำนวนของภาพยนตร์ต่างประเทศที่ถ่ายทำในประเทศไทย⁵

ปี พ.ศ.	จำนวนเรื่อง
2558	724
2559	779
2560	810
2561	714
มกราคม – กันยายน 2562	561

⁴ สถิติการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 โดยกองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ : www.thailandfilloffice.org

⁵ สถิติการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 โดยกองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ : www.thailandfilloffice.org

(3) จำนวนการถ่ายทำของกองถ่ายต่างประเทศโดยแบ่งตามประเภทสื่อ⁶

ประเภท	จำนวน (เรื่อง)
ภาพยนตร์โฆษณา	254
ภาพยนตร์สารคดี	105
ภาพยนตร์เรื่องสั้น	21
ภาพยนตร์เรื่องยาว	48
รายการเกม / Reality	12
รายการโทรทัศน์	77
มิวสิควิดีโอ	33
ละครโทรทัศน์	1
ละครซีรีส์	10

(4) ประเทศที่นิยมเข้ามาถ่ายทำในประเทศไทย⁷

ประเทศ	จำนวน (เรื่อง)
ยุโรป	89
อินเดีย	83
ญี่ปุ่น	82
จีน	59
สหราชอาณาจักร	40

⁶ สถิติการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 โดยกองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ : www.thailandfilmooffice.org

⁷ สถิติการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 โดยกองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ : www.thailandfilmooffice.org

โดยคาดการณ์ว่ามีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์ถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ทำรายได้ให้กับประเทศ แต่ปัจจุบันการเข้ามาลงทุนส่วนใหญ่เป็นเพียงแค่การลงทุนชั่วคราว เนื่องจากมาตรการส่งเสริมของภาครัฐยังไม่เพียงพอที่จะดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในระยะยาว ซึ่งในต่างประเทศมีการส่งเสริมการลงทุนในระยะยาวด้วยมาตรการต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ในประเทศมาเลเซียจัดให้มีพื้นที่สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการผลิตภาพยนตร์ หรือที่เรียกว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์ (Iskandar Special Economic Zone) เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องกลับมาพิจารณาเงื่อนไขและข้อกำหนดที่มีหรือสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ประเทศไทยมอบให้แก่ักลงทุนว่ามีเพียงพอที่จะดึงดูดการเข้ามาลงทุนในระยะยาวหรือไม่ เช่น การให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ระยะยาว การลดขั้นตอนในกระบวนการยื่นเอกสารในการลงทุนเพื่อลดเวลาการดำเนินการ การให้สิทธิในการทำสมาธิวิชา ลิขสิทธิ์ในบทประพันธ์ที่จะนำมาถ่ายทำโดยไม่จำเป็นต้องจำกัดแค่ลิขสิทธิ์ของคนไทยเท่านั้น เป็นต้น

1.2 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

ประเทศไทยควรมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติสำหรับการลงทุนระยะยาวในประเทศ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลและสรุปเกี่ยวกับ แนวทางปฏิบัติ ข้อกำหนด สิทธิที่ได้รับจากพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมในประเทศไทย มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 และมาตรการในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในต่างประเทศ รวมทั้งประเด็นปัญหาสิทธิประโยชน์ในการลงทุนที่ไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยมุ่งเน้นเฉพาะภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตถ่ายทำในประเทศไทย ภายใต้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่ระบุไว้ในมาตรา 20 ถึง มาตรา 24 ว่าด้วยเรื่องลักษณะภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตถ่ายทำในประเทศไทย

1.4 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

เอกัตศึกษานี้เป็นแบบการวิจัยเอกสารจึงได้ทำการสืบค้นหาจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย ประมวลรัษฎากร รวมถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งนำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมาเป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหา เพื่อนำไปวิเคราะห์และหาบทสรุป

1.5 ประโยชน์ของการศึกษา

(1) ทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องและปัญหาในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทยเกี่ยวกับการลงทุนระยะยาว

(2) ทำให้ทราบถึงมาตรการกำกับดูแลและส่งเสริมสิทธิประโยชน์การลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่ใช้ในประเทศไทย

(3) ทำให้ทราบมาตรการกำกับดูแลและส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่ใช้ในต่างประเทศ

(4) เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการกำกับดูแลและส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทย

บทที่ 2

ความหมาย โครงสร้างและองค์ประกอบ กฎหมาย และประเด็นปัญหาของมาตรการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย

ในบทนี้เป็นการศึกษาถึงความเป็นมาและความหมายที่แท้จริงของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โครงสร้างและองค์ประกอบในส่วนต่าง ๆ รวมถึงกฎหมายที่บังคับใช้ของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และที่สำคัญคือการศึกษาด้านประเด็นปัญหาสำคัญอันเป็นปัจจัยในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ในปัจจุบันของภาครัฐและภาคเอกชน สำหรับภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตเข้ามาลงทุนถ่ายทำในประเทศไทย ภายใต้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 20 ถึง มาตรา 24 ระบุข้อกำหนดสำหรับภาพยนตร์ที่อนุญาตให้ถ่ายทำในประเทศไทย อันได้แก่ ภาพยนตร์ที่มีเนื้อเรื่อง คำโครง และบทของภาพยนตร์ มีความเหมาะสมและไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่บิดเบือนวัฒนธรรมและทำลายภาพลักษณ์อันดีของประเทศไทย โดยภายหลังจากที่ได้รับอนุญาตแล้วจะไม่สามารถปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขบทภาพยนตร์ที่ได้รับการอนุมัติแล้วเด็ดขาด เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านสิทธิประโยชน์สำหรับนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ให้หันมาลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทยในสภาวะการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจที่การลงทุนด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นที่ต้องการของหลายประเทศ

2.1 ความหมายของอุตสาหกรรมภาพยนตร์

อุตสาหกรรมภาพยนตร์นั้นมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน เริ่มต้นจากการผลิตภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว จนกระทั่งต่อมาได้รับการพัฒนาต่อยอดเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการผลิต ตลอดจนอุปกรณ์และวิธีการนำเสนอเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน จนก่อให้เกิดความแพร่หลายและเป็นที่รู้จักเป็นวงกว้าง และเนื่องจากการเติบโตและพัฒนาอย่างต่อเนื่องขององค์ประกอบสำหรับการผลิตภาพยนตร์ และเทคโนโลยีนี้เอง ทำให้ก่อเกิดเป็นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ขึ้น โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์⁸ ว่า ภาพยนตร์เป็นธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Industry) กล่าวคือเน้นที่ปริมาณการผลิต และการแพร่กระจายของข่าวสารเกี่ยวกับวิถีชีวิต คุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี โดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์นั้นได้รับความสนใจทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ เพราะนอกจากภาพยนตร์จะเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงหรือเป็นสื่อสารมวลชนที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดและพฤติกรรมของคนในสังคมแล้ว ยังถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ประเภทหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศอีกด้วย ปัจจุบันในหลายประเทศ อุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจัง เช่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส เนื่องจากประเทศต่าง ๆ เล็งเห็นว่า ภาพยนตร์นั้นมีส่วนสำคัญต่อการเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศไปยังต่างประเทศเพื่อเป็นการสร้างและนำรายได้เข้าประเทศได้เป็นจำนวนมาก สำหรับ

⁸ บุญชนะ อัดถากร, ประสบการณ์และความคิดของบุญชนะ อัดถากร พระนคร : โรงพิมพ์เจริญธรรม, 2514 : หน้า 414

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทยนั้นนอกจากจะมีการส่งออกภาพยนตร์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศในช่วงที่ผ่านมาแล้ว ยังมีการเปิดให้นักลงทุนและกองถ่ายจากต่างประเทศ เข้ามาทำการลงทุนและถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยอีกด้วย

2.2 โครงสร้างและองค์ประกอบของอุตสาหกรรมภาพยนตร์

คำจำกัดความตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ระบุไว้ว่า “ภาพยนตร์หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องแต่ไม่รวมถึงวิดิทัศน์” ซึ่งในการถ่ายทำภาพยนตร์แต่ละครั้งจะประกอบไปด้วยขั้นตอนหลายๆ ขั้นตอน อย่างเช่น แนวความคิดของเนื้อเรื่องภาพยนตร์ การดำเนินการเขียนบท การจัดหาและคัดเลือกนักแสดง การถ่ายทำ การตัดต่อ และการเผยแพร่ เป็นต้น โดยสามารถแบ่งขั้นตอนการผลิตภาพยนตร์⁹ ได้ดังนี้

- (1) พัฒนา: เป็นขั้นตอนแรกในการคิดสร้างสรรค์ภาพยนตร์ การซื้อลิขสิทธิ์จากหนังสือ/บทประพันธ์ หรือ การซื้อ เป็นต้น รวมถึงการเขียนบทภาพยนตร์ การหาเงินทุน
- (2) การเตรียมงาน: จัดการและเตรียมงานเพื่อถ่ายทำ เช่น จ้างนักแสดงและทีมงานถ่ายทำ เลือกสถานที่ และสร้างฉากภาพยนตร์
- (3) ถ่ายทำ: เป็นการถ่ายทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพยนตร์ ให้ได้เป็นภาพดิบ
- (4) หลังการถ่ายทำ: ภาพ เสียง เทคนิคภาพพิเศษ ของภาพยนตร์ที่บันทึกไปแล้ว จะนำมาตัดต่อและรวมกันในขั้นตอนนี้เพื่อให้ภาพยนตร์เสร็จสมบูรณ์
- (5) แจกจ่าย: ภาพยนตร์ที่เสร็จสมบูรณ์จะนำมาจัดจำหน่าย ทำการตลาด และฉายบนจอภาพยนตร์

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ภาพยนตร์กลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ส่งผลต่อภาคธุรกิจในระดับต่าง ๆ เนื่องจากการผลิตภาพยนตร์นั้นเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการผลิต และยังมีการต่อยอดพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพและมูลค่าของภาพยนตร์อยู่ตลอด ซึ่งก่อให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่ายจำนวนมากมหาศาลหมุนเวียนภายในอุตสาหกรรมดังกล่าว และยิ่งไหลสู่ภายนอกอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งในระดับครัวเรือน ระดับประเทศ และระดับโลกอีกด้วย

2.3 กฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับภาพยนตร์และการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์

ในอดีตก่อนที่จะมีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์และการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยเฉพาะดังเช่นในปัจจุบัน ประเทศไทยใช้การอ้างอิงถึงกฎหมายที่มีความใกล้เคียงกันหรือลักษณะคล้ายคลึงกันและนำมาปรับใช้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ กระทั่งต่อมาที่

⁹ Steiff, Josef (2005). The Complete Idiot's Guide to Independent Filmmaking. Alpha Books. : หน้า 26-28.

ภาพยนตร์ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและกระจายออกเป็นวงกว้าง ก่อให้เกิดเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และภาพลักษณ์ของประเทศไทย จึงเริ่มมีการตราตัวบทกฎหมายขึ้นเพื่อรองรับตามความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยกฎหมายที่ตราขึ้นนั้นได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและยุคสมัยที่เปลี่ยนไป โดยในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายที่ประกาศใช้เกี่ยวกับภาพยนตร์ซึ่งครอบคลุมถึงการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ได้แก่

(1) พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

(2) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

2.3.1 พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดความหมาย แนวทางปฏิบัติ อำนาจและหน้าที่ของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเกี่ยวกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รวมถึงบทลงโทษ ซึ่งรายละเอียดที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้นอกจากการประกอบกิจการภาพยนตร์แล้วยังครอบคลุมถึงการประกอบกิจการด้านวีดิทัศน์อีกด้วย ซึ่งจุดเริ่มต้นก่อนที่จะมาเป็นพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ดังเช่นในปัจจุบัน เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2437 เนื่องจากในสมัยนั้นภาพยนตร์เริ่มได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยเริ่มจากการนำภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาฉายในประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยมีการตื่นตัวในเรื่องภาพยนตร์และการสร้างภาพยนตร์มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ยังไม่มีความหมายที่ใช้รองรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์อย่างชัดเจน โดยสามารถดำเนินการได้อย่างอิสระและไม่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาล และเนื่องจากภาพยนตร์ถือเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนแต่กลับไม่มีกฎหมายควบคุมดูแล ด้วยเหตุนี้เองทำให้เกิดปัญหาการเผยแพร่สื่อที่กระทบต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมอันดีของประเทศไทย เมื่อเป็นเช่นนั้นพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 จึงทรงตราพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 ขึ้นเพื่อควบคุมดูแลกิจการภาพยนตร์ กระทั่งต่อมาในปี พ.ศ. 2530 ได้มีการปรับปรุงกฎหมายฉบับดังกล่าวให้มีความครอบคลุมถึงกิจการที่เกี่ยวข้องกับเทปและวีดิทัศน์ จนมาในปัจจุบันที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ขึ้น ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องและเป็นไปตามยุคสมัยโดยครอบคลุมทั้งกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ โดยได้รับความหมายของภาพยนตร์ไว้ดังนี้

“ภาพยนตร์” หมายความว่า วีดิทัศน์ที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์¹⁰ เพื่อเป็นการให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ตรงกันเมื่อพูดถึงภาพยนตร์

¹⁰ พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

มาตราที่ 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “ภาพยนตร์” หมายความว่า วีดิทัศน์ที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์

นอกจากจะกำหนดความหมายของภาพยนตร์แล้วนั้น พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ยังได้ระบุถึงข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามในการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่าย ภาพยนตร์ต่างประเทศอีกด้วย โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการขอถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า จะต้องดำเนินการยื่นเรื่องแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขออนุญาตในการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย พร้อมทั้งยื่นเอกสารข้อมูลภาพยนตร์ เช่น เนื้อเรื่องเค้าโครง และบทของภาพยนตร์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของเนื้อหาภาพยนตร์ที่จะถ่ายทำว่าส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ชัดต่อความสงบเรียบร้อย บิดเบือนวัฒนธรรมและภาพลักษณ์อันดีของประเทศไทยหรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องยื่นเรื่องไปยังหน่วยงานผู้ดูแลสถานที่ตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับการขออนุญาตเข้าถ่ายทำตามสถานที่สำคัญต่าง ๆ ของประเทศไทย โดยในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การขออนุญาตจนถึงการอนุมัติให้ถ่ายทำจะต้องเป็นไปตามระเบียบ และกฎหมายที่กำหนดไว้ และหลังจากที่ได้รับการอนุมัติการถ่ายทำแล้ว กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศจะไม่มีสิทธิ์ปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขบทภาพยนตร์ที่ได้รับการอนุมัติแล้วเด็ดขาด แต่ทั้งนี้ก็มีภาพยนตร์บางประเภทที่ระบุไว้ว่าไม่จำเป็นต้องขออนุญาตในการถ่ายทำได้แก่

- (1) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- (2) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อดูเป็นการส่วนตัว
- (3) ภาพยนตร์ที่มีการสร้างในต่างประเทศและได้นำมาใช้บริการตามกระบวนการหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ซึ่งได้แจ้งต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (4) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยภาพยนตร์เหล่านี้สามารถทำการถ่ายทำได้เลย เนื่องจากเป็นภาพยนตร์ที่ไม่ได้มีการแต่งขึ้นหรือบิดเบือนความเป็นจริงที่เกิดขึ้น หรือเป็นภาพยนตร์ที่ไม่ได้มีการนำไปเผยแพร่อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและภาพลักษณ์ของประเทศไทย

นอกจากที่กล่าวมาในข้างต้น พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ยังได้มีกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้อีกด้วย¹¹

¹¹ พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

มาตรา 20 ผู้ใดประสงค์จะสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขออนุญาตพร้อมด้วยบทภาพยนตร์ เค้าโครง และเรื่องย่อของภาพยนตร์ที่จะสร้างต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว และต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์และหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่ที่จะใช้สร้างภาพยนตร์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

2.3.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ในสภาวะที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับประเทศมาอย่างยาวนาน ประเทศไทยเองก็ได้ ออกกฎหมายและปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้รองรับต่อการลงทุนและบรรดานักลงทุนจากต่างประเทศ โดยปัจจัยหลักที่มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนนั้นคือการกำหนดมาตรการและการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ในการลงทุนของประเทศไทย เพื่อเป็นการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศในการนำเงินลงทุนจำนวนมากเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีความคล่องตัวและเป็นการกระจายรายได้ในระดับต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ สู่นักวิชาการของประเทศไทย และยังเป็นการส่งเสริมให้คนในประเทศไทยมี

มาตรา 21 ผู้รับอนุญาตตามมาตรา 20 ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ตามบทภาพยนตร์และเค้าโครงตลอดจนเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต โดยคำนึงถึงฉากที่ถ่ายทำ บทสนทนา และสถานที่ถ่ายทำเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม

มาตรา 22 การสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักรดังต่อไปนี้ ไม่ต้องขออนุญาต

- (1) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- (2) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อดูเป็นการส่วนตัว
- (3) ภาพยนตร์ที่มีการสร้างในต่างประเทศและได้นำมาใช้บริการตามกระบวนการหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ซึ่งได้แจ้งต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (4) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 23 ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ในลักษณะที่ไม่เป็นการบ่อนทำลาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง และเกียรติภูมิของประเทศไทย

ผู้สร้างภาพยนตร์ผู้ใดสงสัยว่าการสร้างภาพยนตร์ของตนจะเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง อาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการสร้างได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ จะต้องให้ความเห็นและแจ้งให้ผู้ซึ่งขอความเห็นทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ให้ความเห็นชอบแล้ว

การขอความเห็นและคำปวยการในการให้ความเห็นให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา คำปวยการที่ได้รับให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การใดที่ได้กระทำไปตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ มิให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 24 ในกรณีที่การสร้างภาพยนตร์มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องดำเนินการปรับปรุงสิ่งดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การลงทุนและพัฒนาต่อยอดในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างรายได้และเป็นการพัฒนาประเทศอีกด้วย โดยตั้งแต่ในอดีตพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนได้มีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับและบทลงโทษมาอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 ที่เป็นจุดเริ่มต้นของกฎหมายส่งเสริมการลงทุนจนกระทั่งมาถึงในปัจจุบัน เพื่อให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีบทบัญญัติที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัย โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้ระบุถึงแนวทาง ข้อปฏิบัติ และขั้นตอนในการดำเนินการขอรับการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ในการลงทุน สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ การส่งเสริม¹² พึงได้รับ โดยข้อกฎหมายภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้จะครอบคลุมถึงการลงทุนที่เกี่ยวกับภาพยนตร์และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ด้วย ซึ่งประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการเข้ามาถ่ายทำ ภาพยนตร์ในประเทศไทยคือการอนุญาตให้นักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาศึกษา ประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ถ่ายทำ ข้อควรปฏิบัติ ช่องทางการลงทุนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยทั้งนี้ การขออนุญาตเข้ามาในประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่มีการกำหนดไว้ และจะต้องอยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนด¹³

¹² พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ขอรับการส่งเสริม” หมายความว่า ผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ได้รับการส่งเสริม” หมายความว่า ผู้ได้รับบัตรส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

¹³ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520

มาตรา 24 ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อศึกษากลุ่มทางการลงทุนหรือกระทำการอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการลงทุนได้ตามกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

การขออนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่คณะกรรมการกำหนดและในการอนุญาต คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขตามที่พิจารณาเห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้

มาตรา 25 ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับอนุญาตนำคนต่างด้าวซึ่งเป็น

- (1) ช่างฝีมือ
- (2) ผู้ชำนาญการ
- (3) คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลใน (1) และ (2)

เข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักร เท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร แม้ว่าจะเกินอัตราจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรตามบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน นอกจากจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ยังเป็นผู้กำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกองกำกับดูแลและวิเคราะห์โครงการลงทุน กองบริการการลงทุน 5 ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลและวิเคราะห์โครงการลงทุนในหมวดอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และดิจิทัล และยังอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรการและสิทธิประโยชน์การลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย

จุดเริ่มต้นของการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทยเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2520 เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีมติแก้ไขปัญหาการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย โดยมีการเสนอและได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหัวข้อเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมการถ่ายทำภาพยนตร์ การพิจารณาเสนอตั้งสภาภาพยนตร์ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และเห็นชอบให้รวมเรื่องควบคุมและส่งเสริมไว้ด้วยกันในร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์¹⁴ กระทั่งต่อมาจึงเริ่มมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรการที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนด เพื่อเป็นการสนับสนุนการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย และเมื่อปี พ.ศ. 2533 ได้มีการอนุมัติระเบียบว่าด้วยการขออนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายของประเทศไทย นอกจากนี้ยังเป็นการกำกับดูแล อำนาจความสะดวกในการถ่ายทำและการประสานงานในขั้นตอนต่าง ๆ แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศอีกด้วย

2.4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลและส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย

ปัจจุบัน เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ รัฐบาลได้มอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแล รับผิดชอบ และจัดการด้านความร่วมมือในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ของไทยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยแบ่งหน้าที่ตามความเกี่ยวข้องและความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่คอยดูแลและอำนวยความสะดวกในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น ขั้นตอนการพิจารณาขออนุญาตถ่ายทำ การออกใบอนุญาตทำงานให้แก่แรงงานต่างด้าว (Work Permit) การดำเนินการขออนุญาตเข้าถ่ายทำ ในสถานที่สำคัญหรือในจังหวัดต่าง ๆ

มาตรา 26 ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 24 และคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 25 ได้รับอนุญาตทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาเท่าที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

¹⁴ ภัทรกมล วิชัยดิษฐ , “การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ” วิทยานิพนธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2545 : หน้า 20

หรือแม้แต่การดูแลจัดการปัญหาที่อาจเกิดจากการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้¹⁵

(1) กระทรวงวัฒนธรรม รับผิดชอบภารกิจกำกับดูแลการประกอบกิจการ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมการผลิต การเผยแพร่ การบริโภค การร่วมลงทุน รวมทั้งการอนุรักษ์สื่อภาพยนตร์ วิทยทัศน์ และ สิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์และวิทยทัศน์

(2) กระทรวงพาณิชย์ รับผิดชอบภารกิจด้านการส่งเสริมการตลาด การจำหน่าย การเจรจาการค้า และปกป้องคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในผลงานภาพยนตร์และวิทยทัศน์

(3) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รับผิดชอบภารกิจด้านการกำกับดูแลและส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

(4) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รับผิดชอบภารกิจด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงและใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์เพื่อการผลิตดิจิทัล คอนเทนต์ (Digital Content) และส่งเสริมการเจรจาเพื่อเผยแพร่ผลงานดิจิทัล คอนเทนต์ไปยังต่างประเทศ

(5) กระทรวงการต่างประเทศ รับผิดชอบภารกิจด้านการสนับสนุนการใช้สื่อภาพยนตร์และวิทยทัศน์ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ รวมภาพลักษณ์ เกียรติภูมิของประเทศ และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศ

นอกจากที่กล่าวถึงหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐข้างต้นที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและดูแลเกี่ยวกับการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ยังมีหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างมาก ในการที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศจะเข้ามาดำเนินการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย และยังมีความเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการผลิตและถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยอีกด้วย หน่วยงานดังกล่าว คือ กองกิจการภาพยนตร์และวิทยทัศน์ต่างประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกองกิจการภาพยนตร์และวิทยทัศน์ต่างประเทศ จะเป็นผู้ดูแลการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าถ่ายทำจนถึงการดูแลประสานงานในการถ่ายทำทั้งหมด นอกจากนี้ยังเป็นผู้กำหนดมาตรการส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย การประชาสัมพันธ์ข้อมูล และให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ถ่ายทำ สภาพอากาศ แนวทางการปฏิบัติในประเทศไทย หรือแม้แต่รายชื่อของผู้ประสานงานในท้องถิ่นนั้น ๆ รวมถึงการแจ้งข้อมูลที่สำคัญคือสิทธิประโยชน์ที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศพึงได้รับหากเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์

¹⁵ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิทยทัศน์ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ โดย กระทรวงวัฒนธรรม : หน้า 2

นอกจากนี้ยังมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐที่นอกจากจะมีส่วนร่วมในการดูแลการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ แล้ว ยังมีส่วนในการดูแลและสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์อีกด้วย โดยหน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูแลและส่งเสริมการลงทุนทุกด้านรวมถึงอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยแบ่งออกเป็น การลงทุนในประเทศของนักลงทุนชาวไทยและชาวต่างชาติ และการลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนชาวไทย ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ¹⁶ ได้แก่

(1) ส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรม การสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ และการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม และการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

(2) ส่งเสริมกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการประหยัดพลังงานหรือใช้พลังงานทดแทนเพื่อการเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน

(3) ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของการลงทุน (Cluster) ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่มูลค่า

(4) ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นที่เกื้อกูลต่อการสร้างความมั่นคงในพื้นที่

(5) ส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนทั้งในและนอกนิคมอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และรองรับการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(6) ส่งเสริมการลงทุนของไทยในต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทย และเพิ่มบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก

นอกจากหน่วยงานของภาครัฐตามที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว ยังมีในส่วนของภาคเอกชนที่มีความสำคัญในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์เช่นเดียวกัน ได้แก่ บริษัทกลุ่มผู้ประสานงานกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ โดยถือเป็นหนึ่งในธุรกิจภาคเอกชนที่สำคัญ เนื่องจากเป็นผู้จัดหาและติดต่อผู้ที่สนใจถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย ไม่ว่าจะแก่นักลงทุนที่ต้องการสร้างภาพยนตร์หรือกองถ่ายที่ต้องการสถานที่ถ่ายทำ ซึ่งผู้ประสานงานกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย โดยหน้าที่ของผู้ประสานงานกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ คือการเป็นผู้แทนในการติดต่อประสานงานให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการขออนุญาตเข้าถ่ายทำในประเทศไทย การติดต่อกับหน่วยงาน

¹⁶ www.bo.go.th , แนะนำบีโอไอ

ราชการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กองถ่ายในการเข้าถ่ายทำในสถานที่สำคัญ หรืองานเอกสารสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการขอวีซ่าและใบอนุญาตทำงานของชาวต่างชาติ การดำเนินการขอเช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับใช้ในการถ่ายทำ นอกจากนี้ยังต้องอำนวยความสะดวกในเรื่องที่พัก การเดินทาง การขนส่งต่าง ๆ ให้แก่ กองถ่าย จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าหน้าที่ที่สำคัญของผู้ประสานงานกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ คือการดำเนินการจัดการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและคอยอำนวยความสะดวกในการดำเนินการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายและลดเวลาการดำเนินการด้านเอกสารและการติดต่อหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศได้เป็นอย่างมาก

2.4.2 มาตรการและสิทธิประโยชน์การลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย

โดยปัจจุบันประเทศไทยได้มีกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ไว้ เนื่องจากประเทศไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551 และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ของประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมามีคณะกรรมการภาพยนตร์และวิดิทัศน์แห่งชาติได้ดำเนินการไปแล้วทั้งหมด 2 ระยะ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ฯ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2552 - 2554) “ประเทศไทยเป็นแหล่งอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ที่สำคัญในตลาดโลก” และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555 - 2559) “ศูนย์กลางภาพยนตร์และวิดิทัศน์แห่งเอเชีย” ซึ่งที่ผ่านมายุทธศาสตร์ทั้งสองระยะนั้นถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยปี พ.ศ. 2552 มีมูลค่าทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรม (ไม่รวมรายได้จากธุรกิจแวดล้อม) จำนวน 56,168 ล้านบาท ปี พ.ศ. 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 77,512 ล้านบาท (หรือร้อยละ 38) และในปี พ.ศ. 2557 ข้อมูลจากการสำรวจของสมาพันธ์สมาคมภาพยนตร์แห่งชาติ พบว่ามูลค่ารายได้อุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ในประเทศไทยเฉพาะในส่วนการดำเนินธุรกิจทั่วไปมีมูลค่าประมาณ 57,700 ล้านบาท รวมแล้วมูลค่าของอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2557 ประมาณ 400,000 ล้านบาท¹⁷ และเนื่องจากยุทธศาสตร์ทั้งสองระยะที่ผ่านมามีประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก คณะรัฐมนตรีจึงให้คณะกรรมการภาพยนตร์และวิดิทัศน์แห่งชาติ จัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและเป้าหมายให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเป็นการกำหนดกลไกการบริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ของอาเซียน และเป็นแหล่งอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ที่สำคัญในตลาดโลก โดยในยุทธศาสตร์ระยะที่ 3 นี้ จะประกอบไปด้วย 5 ยุทธศาสตร์ย่อย¹⁸ ได้แก่

¹⁷ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) กระทรวงวัฒนธรรม: หน้า 1-2

¹⁸ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) กระทรวงวัฒนธรรม: หน้า 2-3, 10

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ไทยให้เป็นมืออาชีพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาตลาดภาพยนตร์และวิดิทัศน์ไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการปกป้องและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของงานภาพยนตร์และวิดิทัศน์
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมความร่วมมือในการลงทุนระหว่างประเทศ รวมธุรกิจถ่ายทำภาพยนตร์ ต่างประเทศในประเทศไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาขีดความสามารถของอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการภาพยนตร์และวิดิทัศน์แห่งชาติจัดทำขึ้นนั้น ถือเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์และนักลงทุนจากต่างชาติโดยเฉพาะ ยุทธศาสตร์ที่ 4 เรื่องการส่งเสริมความร่วมมือในการลงทุนระหว่างประเทศ รวมธุรกิจถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยซึ่งแบ่งออกเป็นสองแนวทางย่อยได้แก่

(1) การส่งเสริมการลงทุนสร้าง ผลิตภาพยนตร์และวิดิทัศน์ระหว่างประเทศ

ก. ส่งเสริมการจัดทำแผนความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ร่วมกับต่างประเทศ

ข. ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ร่วมกับต่างประเทศ

(2) ส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาผลิตภาพยนตร์และวิดิทัศน์ในประเทศไทย เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศไทย

ก. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ

ข. จัดทำมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

ค. สนับสนุนให้มีการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือกฎหมายที่สนับสนุนการเข้ามาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย

โดยในปัจจุบันประเทศไทยได้ใช้มาตรการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์จากนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์จากต่างประเทศ ซึ่งเป็นมาตรการที่มอบสิทธิประโยชน์ให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศโดยเฉพาะ ได้แก่ มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยในรูปแบบการคืนเงิน ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2.4.3 มาตรการส่งเสริมกองถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยในรูปแบบการคืนเงิน ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรการส่งเสริมฯดังกล่าวประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. 2560 ภายใต้ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขสำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์ตามมาตราส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2560 เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 32 ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม และเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2559 โดยสั่งการให้กรมการท่องเที่ยวภายใต้สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขอรับสิทธิประโยชน์ ซึ่งประกาศฉบับนี้ได้ระบุความหมายของผู้มีสิทธิ์ยื่นคำขอ ผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติ คณะกรรมการ ค่าใช้จ่าย และภาพยนตร์ที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้ยังกำหนดขั้นตอนสำหรับผู้ประสงค์ขอรับสิทธิ ระยะเวลาในการดำเนินการ และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากมาตรการ โดยมาตรการดังกล่าวกำหนดเงื่อนไขของผู้มีสิทธิ์และภาพยนตร์ที่ได้รับการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ดังนี้¹⁹

ก. เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ซึ่งมีการจ้างบริษัทผู้ประสานงานประเภทนิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว

ข. เป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติ โดยเป็นบริษัทที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายของต่างประเทศแต่ไม่รวมบริษัทสัญชาติไทยที่จดทะเบียนในต่างประเทศ และหากบริษัทมีผู้ถือหุ้นทั้งบุคคลและนิติบุคคลไทยจะต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด โดยบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้ว จะไม่สามารถขอรับสิทธิประโยชน์จากมาตรการดังกล่าวได้

ค. เป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติที่มีการใช้จ่ายเงินที่มาจากต่างประเทศไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท ซึ่งจ่ายให้แก่บุคคลหรือนิติบุคคลของไทยเท่านั้น ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้ต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย และงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชน โดยจะสามารถเริ่มนับเป็นค่าใช้จ่ายได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตถ่ายทำจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ซึ่งหมายถึง กรณีก่อนการถ่ายทำ (Pre-Production) ระหว่างถ่ายทำ (Production) และกระบวนการหลังการถ่ายทำ (Post Production)

ง. การร่วมทุน หรือ Co-Production ระหว่างผู้สร้างภาพยนตร์ของไทยกับชาวต่างชาติสามารถเข้าร่วมมาตรการนี้ได้ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของภาพยนตร์ต่างประเทศ ทั้งนี้ ไม่จำกัดสัดส่วนในการร่วมลงทุน

¹⁹ ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขสำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์ตามมาตราส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2560

จ. เป็นภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ถ่ายทำในประเทศไทย

ฉ. สามารถเป็นภาพยนตร์ประเภทใดก็ได้ยกเว้นภาพยนตร์โฆษณา

ช. ต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีองค์ประกอบงานด้าน Production และ Post Production ด้าน Animation หรือ Visual Effect ที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายของการถ่ายทำภาพยนตร์ทางกายภาพ (Physical Production) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่มาจากต่างประเทศที่เข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทย (Local Spending)

หากภาพยนตร์ต่างประเทศเรื่องใดมีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด ก็สามารถทำกรีนแบบฟอร์ม สกต.1 (ICM 1) พร้อมเอกสารหลักฐานตามที่ได้ระบุไว้ในประกาศเพื่อขอรับสิทธิต่อเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาการคืนเงินสำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ณ กรมการท่องเที่ยวก่อนเริ่มการถ่ายทำ โดยสิทธิประโยชน์ที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศจะได้รับจากมาตรการดังกล่าวคือ

ก. ได้รับสิทธิการส่งเสริมฯ ในการคืนเงินตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ โดยคืนให้ร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่าย ในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ นอกจากนั้น

ข. หากในการถ่ายทำภาพยนตร์มีการจ้างบุคลากรของไทยเป็นคณะทำงานในกองถ่ายภาพยนตร์ตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในแบบ สกต.1 (ICM 1) จะสามารถขอคืนเงินเพิ่มเติมได้อีกร้อยละ 3 ของค่าใช้จ่าย ในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ และ

ค. หากภาพยนตร์ที่ถ่ายทำเป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และภาพลักษณ์อันดีของประเทศไทย จะสามารถขอคืนเงินเพิ่มเติมได้อีกร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ

รวมสิทธิประโยชน์ทั้งหมดที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศจะได้รับหากมีคุณสมบัติตรงตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด คือสามารถขอเงินคืนได้ทั้งหมดร้อยละ 20 ของค่าใช้จ่ายในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ แต่ทั้งนี้จะต้องวงเงินคืนทั้งหมดไม่เกิน 75 ล้านบาทต่อภาพยนตร์หนึ่งเรื่องเท่านั้น

2.5 ประเด็นปัญหามาตรการการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย

เนื่องจากปัจจุบันจำนวนกองถ่ายจากต่างประเทศที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังเป็นการนำรายได้จำนวนมหาศาลเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจพร้อมยังส่งเสริมให้แรงงานไทยพัฒนาฝีมือให้มีความชำนาญ เชี่ยวชาญและเป็นที่ต้องการของต่างชาติ อันจะส่งผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่ระดับชุมชนไปจนถึงระดับประเทศให้ดีขึ้น ซึ่งประเทศไทยเองมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ที่จะสนับสนุนการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์จากต่างประเทศและการลงทุน ทั้งด้านบุคลากร สถานที่ถ่ายทำ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจุบันประเทศไทยมีมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย แต่อาจไม่เพียงพอที่จะดึงดูดกองถ่ายจากต่างประเทศและการลงทุนระยะยาวจากนักลงทุนต่างประเทศใน

สถานะที่มีการแข่งขันระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในอดีตประเทศไทยถือเป็นประเทศเดียวที่มีความโดดเด่นและเป็นเป้าหมายหลักสำหรับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนต่างประเทศ แต่ในปัจจุบันหลายประเทศเริ่มเล็งเห็นผลประโยชน์จากการที่มีกองถ่ายและนักลงทุนเข้ามาในประเทศ จึงเป็นการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจในระดับประเทศอีกเรื่องหนึ่งที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญ โดยปัจจุบันแบ่งประเด็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อได้ดังนี้

2.5.1 ปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน

ปัจจุบันเนื่องจากประเทศไทยมีหน่วยงานต่าง ๆ มากมายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการและกำหนดมาตรการส่งเสริม แต่ยังไม่มีความชัดเจนใดที่สามารถเป็นศูนย์กลางดำเนินการแบบเบ็ดเสร็จเพื่ออำนวยความสะดวก สำหรับการให้ข้อมูลที่จำเป็นและการดำเนินการในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยและนักลงทุนด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้เองทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกประเทศไทยเป็นสถานที่ลงทุนหรือถ่ายทำภาพยนตร์ของชาวต่างชาติ โดยปัญหาที่พบมีดังนี้

(1) ปัญหาด้านขั้นตอนและระยะเวลาที่ใช้สำหรับการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ซับซ้อนและใช้เวลานาน

เนื่องจากปัจจุบันภาครัฐได้มอบอำนาจการดูแลที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงาน ทำให้ในการติดต่อเพื่อดำเนินการขออนุญาตในเรื่องต่าง ๆ เช่น การยื่นเรื่องขอถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย หรือแม้แต่การยื่นเรื่องขอการส่งเสริมธุรกิจถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ ตลอดจนธุรกิจ Post Production ในแต่ละครั้งต้องใช้เวลาอันยาวนาน สาเหตุมาจากเรื่องที่ต้องการติดต่อหากมีหลายเรื่องและอยู่ในความดูแลของหลายหน่วยงาน ก็จะไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในครั้งเดียวได้ ทำให้นักลงทุนหรือกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่เข้ามาติดต่อซึ่งในแต่ละครั้งก็มีได้ดำเนินการแค่เพียงเรื่องเดียว จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการดำเนินการเป็นเวลาหลายวันสำหรับเดินทางไปพบแต่ละหน่วยงานตามแต่ละเรื่องที่ต้องการดำเนินการ นอกจากนั้นแล้วด้วยความที่เป็นหน่วยงานราชการทำให้มีขั้นตอนในการดำเนินการหลายขั้นตอน ซึ่งบางขั้นตอนมีความซับซ้อนทำให้ผู้ดำเนินการซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติเกิดความสับสนและใช้เวลาดำเนินการตามขั้นตอนที่แจ้งไว้นานกว่าปกติ ไม่เพียงเท่านั้นเวลาที่แต่ละหน่วยงานใช้สำหรับดำเนินการก็เป็นเวลานานเช่นเดียวกัน ตั้งแต่เริ่มต้นในขั้นตอนตรวจสอบเอกสารจนถึงขั้นตอนอนุมัติ ทำให้ในการดำเนินการในแต่ละครั้งนอกจากจะไม่เกิดความสะดวกและความคล่องตัวของผู้ดำเนินการเนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่ต้องติดต่อดำเนินการแล้ว เรื่องระยะเวลาที่ต้องใช้ในการดำเนินการตั้งแต่การจัดเตรียมเอกสารจนถึงการอนุมัติเรื่องก็เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่กระทบต่อนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์

ต่างประเทศ โดยปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทั้งด้านภาระค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ

(2) ปัญหาด้านนโยบายและมาตรการส่งเสริมจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับการลงทุนและการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีในปัจจุบันไม่เพียงพอ

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์มากขึ้น โดยเล็งเห็นผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับจากการเข้ามาลงทุนและถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ประเทศไทยจึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนและการถ่ายทำโดยให้สิทธิประโยชน์พิเศษต่าง ๆ เพื่อหวังที่จะดึงดูดนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนและดำเนินการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย แต่เมื่อนำมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ประเทศไทยให้ในปัจจุบันมาเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 3) พบว่า มาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ ที่ประเทศไทยมอบให้นักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ยังมีไม่เพียงพอและยังไม่ตอบสนองความต้องการได้อย่างตรงจุด ทำให้นักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศไปลงทุนและถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศใกล้เคียงแทน ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะโดดเด่นในเรื่องของสถานที่ในการถ่ายทำและทรัพยากรต่าง ๆ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยดึงดูดนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศคือมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ที่ประเทศไทยมอบให้

(3) ปัญหาด้านมาตรการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ที่มีไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมภาพยนตร์

ปัจจุบันประเทศไทยมีมาตรการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ในด้านการขออนุญาตทำงานของชาวต่างชาติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยจะมอบสิทธิประโยชน์ให้แก่บุคลากรที่มีทักษะและเทคโนโลยีขั้นสูงที่ต้องการเข้ามาทำงานและพัฒนาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายตามที่กำหนด เพื่อเป็นการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญที่มีทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูง ผู้บริหารระดับสูง นักลงทุน และผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นจากต่างประเทศ โดยอุตสาหกรรมเป้าหมายหรือที่เรียกว่า S-Curve มี 13 ประเภท²⁰ ประกอบด้วย

- ก. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next-Generation Automotive)
- ข. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics)
- ค. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism)
- ง. อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology)
- จ. อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต (Food for the Future)

²⁰ สมาร์ทวิซ่า (SMART Visa) โดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- ฉ. อุตสาหกรรมระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ (Automation and Robotics)
- ช. อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics)
- ซ. อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemical)
- ฅ. อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital)
- ญ. อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub)
- ฎ. การบริการด้านการระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution)
- ฏ. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Human Resource Development in Science and Technology)
- ฐ. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน (Environmental Management and Renewable Energy)

โดยอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้ง 13 ประเภทหมายถึงถึงอุตสาหกรรมภาพยนตร์ด้วย ซึ่งอยู่ภายใต้กลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) แต่การเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศกลับไม่ได้รับการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ในการขออนุญาตทำงานของชาวต่างชาติ โดยในปัจจุบันการขออนุญาตเข้ามาทำงานหรือถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายต่างประเทศจะเป็นการขอวีซ่าประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant Visa) โดยวีซ่าประเภทนี้อนุญาตให้พำนักอยู่ในประเทศไทยไม่เกิน 90 วัน ซึ่งถือว่าการเข้ามาในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ไม่เอื้ออำนวยแก่การเข้ามาลงทุนหรือถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในระยะยาว ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสที่จะดึงดูดนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศลดน้อยลงเมื่อเทียบกับประเทศอื่นที่มีการสนับสนุนมาตรการขออนุญาตเข้ามาทำงานของกองถ่ายและชาวต่างชาติ และเป็นผลทำให้สูญเสียรายได้จำนวนมากกระทบถึงสภาพเศรษฐกิจของประเทศ และยิ่งเสียโอกาสจะได้ผู้เชี่ยวชาญที่มาพร้อมกับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศเพื่อเข้ามาถ่ายทอดความรู้และพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทยอีกด้วย

2.5.2 ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ในภาพยนตร์ที่กระทบต่อการส่งเสริม

ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ถือเป็นเรื่องสำคัญที่กระทบต่อนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) มีเงื่อนไขในการสนับสนุนการลงทุนและถ่ายทำภาพยนตร์ โดยจะให้การสนับสนุนเฉพาะภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นของประเทศไทยทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ในบทภาพยนตร์ต้นฉบับ สำหรับการแสดงภาพยนตร์และที่มีลิขสิทธิ์เป็นของประเทศไทยเท่านั้น ในจุดนี้เองทำให้ประเทศไทยเสียผลประโยชน์จากการลงทุนและเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์จากต่างประเทศ เนื่องจากนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศเองย่อมมีภาพยนตร์หรือลิขสิทธิ์บทภาพยนตร์ของตนอยู่แล้ว และต้องการเข้ามาลงทุนและถ่ายทำในประเทศไทยเนื่องจากสถานที่ถ่ายทำและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ตรงตามความต้องการและตรงตามบท

ภาพยนตร์ แต่การจำกัดการส่งเสริมเฉพาะในภาพยนตร์ที่มีลิขสิทธิ์เป็นของประเทศไทย ย่อมเป็นการบีบบังคับนักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ส่งผลให้มีการเลือกใช้สถานที่ถ่ายทำและการลงทุนในประเทศที่มีสถานที่และทรัพยากรใกล้เคียงกับประเทศไทยแทน ทำให้ประเทศไทยสูญเสียรายได้จากการเข้ามาลงทุนและถ่ายทำภาพยนตร์ซึ่งแต่ละครั้งมีมูลค่าสูง

บทที่ 3

มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศที่ศึกษา

ด้วยสภาพสังคมที่มีการขยายตัวและเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาพยนตร์ถูกถ่ายทอดและเผยแพร่ออกเป็นวงกว้างและได้รับความนิยมอย่างมากมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ที่จะให้ความบันเทิงแล้วนั้น ภาพยนตร์ยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมที่มีผลทางเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบไปด้วยธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตและหลังการผลิตตลอดจนขั้นตอนการเผยแพร่ภาพยนตร์ โดยปัจจุบันอุตสาหกรรมภาพยนตร์ถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจของโลกเป็นอย่างมาก ในสภาวะที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสูงและอุตสาหกรรมภาพยนตร์ยังเป็นที่ยึดตามองในฐานะอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้แต่ละประเทศจึงมีการกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ สำหรับดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์จากประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุนต่าง ๆ ให้เข้ามาในประเทศของตน

โดยในบทนี้จะกล่าวถึงมาตรการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ภาครัฐของประเทศที่ศึกษาได้กำหนดขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และดึงดูดความสนใจของกองถ่ายภาพยนตร์จากประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน ซึ่งในแต่ละประเทศได้มีการกำหนดแนวทางนโยบาย และมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ ไว้ ทั้งที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับประเทศอื่น ๆ และมาตรการพิเศษที่มีเฉพาะในประเทศของตน โดยจะยกตัวอย่างแนวทาง นโยบาย และมาตรการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ด้านภาพยนตร์ของประเทศใกล้เคียงกับประเทศไทยที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงนโยบายและมาตรการส่งเสริมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดมาตรการส่งเสริม การนำมาปรับใช้และแก้ไขมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของประเทศไทย โดยตัวอย่างมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและการลงทุนที่น่าสนใจและสามารถนำมาปรับใช้ได้ ได้แก่

- (1) มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศมาเลเซีย
- (2) มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศสิงคโปร์

3.1 มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศมาเลเซีย

จุดเริ่มต้นของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศมาเลเซียเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2473 โดยภาพยนตร์ที่ถือเป็นต้นกำเนิดคือ Leila Majnun ซึ่งในขณะนั้นสิงคโปร์และมาเลเซียต่างเป็นเป็นอาณานิคมที่เรียกว่า “บริติชมาลายา” แต่เนื่องด้วยประเทศสิงคโปร์เป็นเมืองท่าที่มีความสำคัญของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้เทคโนโลยีต่าง ๆ จึงมีความก้าวหน้ากว่าประเทศข้างเคียง ดังนั้นการสร้างภาพยนตร์และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของบริติชมาลายาและมาเลเซียจึงถือกำเนิดและพัฒนา

มาจากสิงคโปร์เสียเป็นส่วนใหญ่²¹ จนกระทั่งมาเลเซียได้รับเอกราชจึงได้หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างจริงจัง และในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ประเทศมาเลเซียได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของอีกหนึ่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศนั่นคืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งกำลังเป็นอุตสาหกรรมที่หลายประเทศให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีอิทธิพลทางความคิด และมีส่วนช่วยในการนำรายได้จำนวนมากเข้าสู่ประเทศ อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในทุกระดับได้เป็นอย่างดี

แม้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศมาเลเซียจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในด้านอื่นที่ไม่ใช่อุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอย่างมาก เช่น มีการสนับสนุนและกระตุ้นโครงการต่าง ๆ ที่มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ หรือมีการผลักดันการศึกษาค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนในทุกด้าน แต่ในปัจจุบัน ประเทศมาเลเซียได้มุ่งเน้นการพัฒนาและการสนับสนุนด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์และกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมลำดับต้น ๆ ที่ประเทศมาเลเซียให้ความสำคัญในขณะนี้ โดยประเทศมาเลเซียได้จัดตั้งหน่วยงานสำหรับการดูแลและรับผิดชอบเรื่องการลงทุนในด้านการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานราชการหลายหน่วยงาน แต่หน่วยงานที่เป็นหน่วยงานสำหรับดูแลอุตสาหกรรมภาพยนตร์และกองถ่ายภาพยนตร์จากต่างประเทศโดยเฉพาะ คือ The Film in Malaysia Office (FIMO) ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของหน่วยงานพัฒนาภาพยนตร์แห่งชาติ หรือ The National Film Development Corporation Malaysia (FINAS) โดย FINAS จะเป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาลมาเลเซียที่ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศมาเลเซีย นอกจากนั้นแล้วยังดูแลในด้านกิจกรรมการเผยแพร่ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศมาเลเซียอีกด้วย และยังมีอีกหนึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ The Central Agency Committee for Application for Filming and Foreign Artists Presentations หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า PUSPAL ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงสื่อสารข้อมูลและวัฒนธรรมมาเลเซีย หรือ The Ministry of Information Communication and Culture โดยวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง PUSPAL ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ผลิตและกองถ่ายภาพยนตร์จากต่างประเทศ ที่ต้องการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศมาเลเซีย

โดยหลักแล้ว การเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศหรือการลงทุนจะเกี่ยวข้องกับกฎหมายของประเทศมาเลเซียหลายฉบับ ซึ่งกฎหมายที่สำคัญได้แก่ พระราชบัญญัติการพิจารณาเนื้อหาภาพยนตร์ (FILM CENSORSHIP ACT 2002) และพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุน (Promotion of Investments Act 1986) นอกจากนี้ยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ (Income Tax Act 1967) พระราชบัญญัติศุลกากร (Customs Act

²¹ ภาพยนตร์มาเลเซีย: ประวัติศาสตร์ฉบับย่อ , หอภาพยนตร์ : หน้า 2

1967)²² ดังนั้น มาตรการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุนจะได้รับต้องอยู่ภายใต้กฎหมายข้างต้น โดยปัจจุบัน ประเทศมาเลเซียมีมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ที่สำคัญ ได้แก่

3.1.1 มาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ 30% (Cash Rebate)

มาตรการนี้ถือเป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญที่ช่วยดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์จากต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ให้เข้ามาดำเนินการถ่ายทำ เนื่องจากถือเป็นมาตรการส่งเสริมขั้นพื้นฐานที่ประกาศใช้ในหลายประเทศ โดยแต่ละประเทศจะกำหนดเงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ที่มอบให้แตกต่างกันไป ซึ่งในประเทศมาเลเซีย เรียกมาตรการคืนเงินดังกล่าวนี้ว่า “Film in Malaysia Incentive” (FIMI)²³ ถือเป็นมาตรการส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่รัฐบาลมาเลเซียกำหนดขึ้น โดยมาตรการดังกล่าวอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานด้านภาพยนตร์ที่ชื่อว่า The Film in Malaysia Office (FIMO) ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยของคณะกรรมการพัฒนาภาพยนตร์แห่งชาติ หรือ The National Film Development Corporation Malaysia (FINAS) ที่เป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาลมาเลเซียที่ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศ โดยสิทธิประโยชน์ดังกล่าวที่รัฐบาลมาเลเซียมอบให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ คือ กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศมาเลเซียจะได้รับเงินคืนตามอัตราที่กำหนดไว้ของยอดค่าใช้จ่าย โดยจะสามารถขอรับเงินคืนได้สูงถึงร้อยละ 30 ของค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำทั้งหมดในประเทศมาเลเซียซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายภายหลังการถ่ายทำด้วย²⁴ หากมีคุณสมบัติครบและตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ดังนี้²⁵

(1) เป็นบริษัทผลิตภาพยนตร์จากต่างประเทศ ที่มีการใช้พื้นที่การถ่ายทำและภายหลังจากการถ่ายทำอยู่ในประเทศมาเลเซีย หรือ

(2) มีการร่วมทุนกันระหว่างบริษัทผู้ผลิตจากต่างประเทศและบริษัทผู้ผลิตของประเทศมาเลเซีย แต่ชาวต่างชาติจะต้องเป็นผู้ลงทุนส่วนใหญ่ในการร่วมทุน

(3) ต้องได้รับอนุมัติการถ่ายทำในประเทศมาเลเซียจาก PUSPAL

(4) ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำภาพยนตร์ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป โดยสามารถรวมค่าใช้จ่าย post production ได้ หรือ

(5) ค่าใช้จ่าย post production ตั้งแต่ 1.5 ล้านบาทขึ้นไป (ภายในประเทศมาเลเซีย)

²² กฎระเบียบการจัดตั้งธุรกิจ , ศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจไทยในอาเซียน สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย : หน้า17

²³ Film in Malaysia Incentive Guidelines, National Film Development Corporation Malaysia: Page 4

²⁴ Film in Malaysia Incentive Guidelines, National Film Development Corporation Malaysia: Page 5

²⁵ Film and TV in Malaysia The Opportunity for Productions, Olswang Changing Business: Page 3

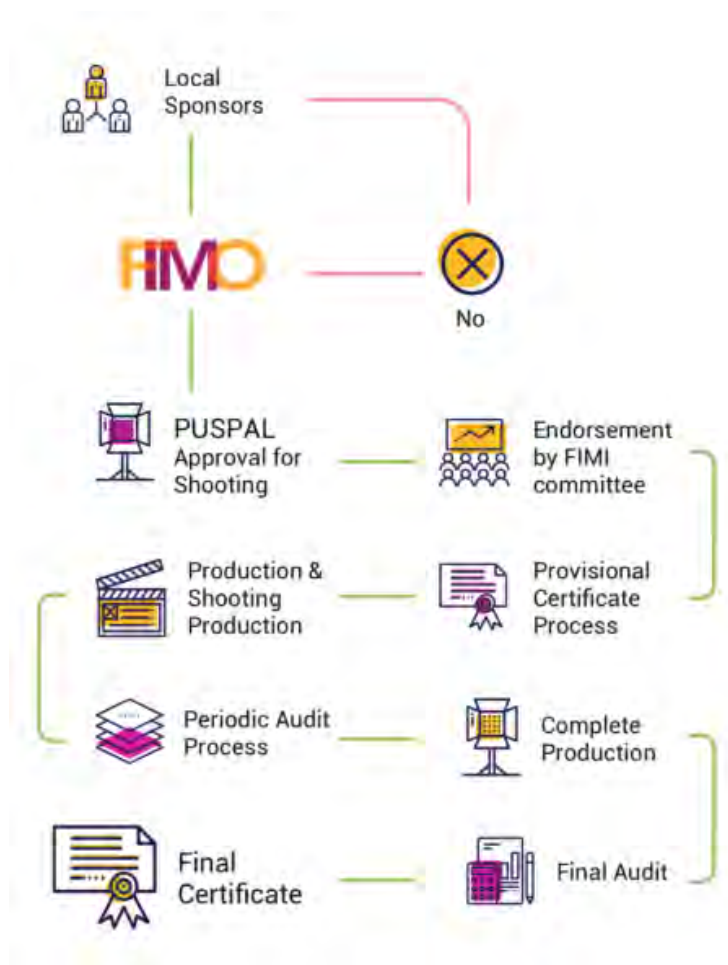
(6) ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำซีรีส์ทางโทรทัศน์ที่มีเงินลงทุนตั้งแต่ 3.85 แสนริงกิตต่อชั่วโมง

(7) กำหนดให้ยื่นเอกสารแก่ FIMO ก่อนดำเนินการถ่ายทำ 3 เดือน

(8) เป็นค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำภาพยนตร์ตามที่กำหนดไว้ใน Qualifying Malaysian Production Expenditure (QMPE) ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำและหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะต้องมาจากการซื้อสินค้าและบริการในประเทศมาเลเซีย และการถ่ายทำนั้นจะต้องใช้พื้นที่ในประเทศมาเลเซียอีกด้วย

(9) จะต้องไม่เป็นผู้ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลมาเลเซียมาก่อน

โดยผู้ประสงค์ขอรับสิทธิสามารถดำเนินการขอรับสิทธิประโยชน์ได้ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้²⁶

(1) ผู้ประสงค์ขอรับสิทธิประโยชน์ทำการยื่นแบบฟอร์มและเอกสารแก่ PUSPAL และ FIMO ซึ่งจะส่งแบบฟอร์มขอใบรับรองชั่วคราวพร้อมเอกสารประกอบไปยัง FIMO เพื่อขอพิจารณาให้ออกใบรับรองชั่วคราวสำหรับการถ่ายทำ

²⁶ Film and TV in Malaysia The Opportunity for Productions, Olswang Changing Business: Page 7

- (2) FIMO ตรวจสอบแบบฟอร์มใบสมัครและเอกสารประกอบ
- (3) คณะกรรมการ FIMI ประเมินแบบฟอร์มใบสมัคร
- (4) FIMO แจ้งผลการประเมินและออกใบรับรองชั่วคราว
- (5) สามารถเริ่มการถ่ายทำภาพยนตร์ได้
- (6) ผู้ประสงค์ขอรับสิทธิจัดหาผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอกเพื่อจัดทำงบการเงิน
- (7) ผู้ประสงค์ขอรับสิทธิยื่นเรื่องพร้อมเอกสารประกอบอีกครั้งหลังการถ่ายทำ
- (8) FIMO ตรวจสอบแบบฟอร์มใบสมัครและเอกสารประกอบ
- (9) FIMO แต่งตั้งผู้ตรวจสอบ FIMI และผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอกเพื่อทำการตรวจสอบ
- (10) คณะกรรมการ FIMI ประเมินแบบฟอร์มและเอกสารประกอบครั้งสุดท้าย
- (11) คณะกรรมการ FIMI แจ้งผลการประเมินพร้อมอนุมัติเอกสารรับรองการขอรับสิทธิ

มาตรการคืนเงินของประเทศมาเลเซียถือเป็นมาตรการส่งเสริมที่มอบให้กับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากการคืนเงินค่าใช้จ่ายจากการถ่ายทำสูงถึงร้อยละ 30 ซึ่งถือเป็นหนึ่งในประเทศที่ใช้มาตรการคืนเงินในอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศใกล้เคียง จึงไม่น่าแปลกใจที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์หรือแม้กระทั่งนักลงทุน จะเลือกประเทศมาเลเซียเป็นหนึ่งในสถานที่สำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุน

3.1.2 มาตรการส่งเสริมการลงทุนด้านภาพยนตร์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์ (Iskandar Special Economic Zone)

“เขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์ (Iskandar Special Economic Zone) ประเทศมาเลเซีย” อยู่ภายใต้การดูแลของ Iskandar Regional Development Authority หรือ IRDA ที่มีกลไกการกำกับดูแลลักษณะพิเศษ โดยมีนายกรัฐมนตรีมาเลเซียและผู้ว่าการรัฐยะโฮร์เป็นประธานกรรมการร่วม และมีคณะกรรมการ (Members of IRDA Authority) รวม 10 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นของรัฐยะโฮร์ ตลอดจนผู้แทนภาคเอกชน และมีผู้อำนวยการสำนักงาน IRDA เป็นเลขานุการ จะเห็นได้ว่าการที่มีคณะกรรมการจัดการดูแลทั้งจากภาครัฐและเอกชน ทำให้เขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์มีการบริหารงานที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องอีกด้วย โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้จะแบ่งออกเป็น 5 โซน ซึ่งอุตสาหกรรมภาพยนตร์ถูกจัดไว้ในโซน B (Nusajaya) หรือที่เรียกว่า พื้นที่สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์²⁷

กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน ที่มีการดำเนินการและการลงทุนภายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่

- (1) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 10 ปี นับแต่เริ่มดำเนินการ
- (2) ยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) จากรายได้ค่าสิทธิ (Royalty) และค่าธรรมเนียมทางเทคนิค เป็นเวลา 10 ปี นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการ
- (3) ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการการลงทุนจากต่างประเทศของมาเลเซียบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน เช่น การจำกัดจำนวนหุ้นที่ชาวต่างชาติถือ

²⁷ เรวดี แก้วมณี, Iskandar Special Economic Zone มาเลเซีย กระจกสะท้อนการพัฒนาสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษชั้นนำแห่งอาเซียน

นอกจากนี้ยังมีสิทธิประโยชน์อื่นที่จะได้รับจากรัฐบาล เช่น มาตรการช่วยเหลือภาษีเงินได้ของแรงงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือแม้แต่กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดินของนักลงทุนและชาวต่างชาติ (Freehold) ซึ่งถือเป็นหนึ่งในสิทธิพิเศษสำหรับนักลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์ ทั้งนี้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ภาครัฐมอบให้นั้นยังพิจารณาถึงประโยชน์ที่สังคมในระดับท้องถิ่นได้รับการกระตุ้นเศรษฐกิจ ความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาด และประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในประเทศอีกด้วย ถือว่าการให้สิทธิประโยชน์การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์ เป็นเรื่องที่น่าจับตามองเป็นอย่างมากสำหรับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เนื่องจากปัจจุบันมีการเข้ามาลงทุนของบริษัทด้านภาพยนตร์ต่างชาติรายใหญ่ (Pinewood Studios) โดยได้เข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงถ่ายภาพยนตร์ขนาดใหญ่ระดับโลกที่มีชื่อว่า Pinewood Iskandar Studio Malaysia ขึ้น ซึ่งเป็นสตูดิโอขนาดใหญ่ที่มีเครื่องมือทันสมัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักสำหรับใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์ โดยเป็นการร่วมมือในการผลิตกันทั้งบริษัท Pinewood Studios และ ประเทศมาเลเซียให้เป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของอาเซียน โดยก่อนหน้านี้ Pinewood Studios จะเข้ามาทำการลงทุนในประเทศมาเลเซีย บริษัทดังกล่าวได้เข้ามาเจรจาขอลงทุนในประเทศไทยก่อนแล้ว แต่เนื่องด้วยในขณะนั้นมาตรการส่งเสริมการลงทุนด้านภาพยนตร์และมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ ที่มี ยังไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับมาตรการส่งเสริมด้านภาพยนตร์และการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ประเทศมาเลเซียเสนอให้ จึงทำให้ Pinewood Studios ตัดสินใจลงทุนในประเทศมาเลเซียแทน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าปัจจุบันประเทศมาเลเซียให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์เป็นอย่างมาก โดยการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านภาพยนตร์ ทั้งมาตรการที่จะช่วยดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ รวมถึงนักลงทุนด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เนื่องจากความนิยมของภาพยนตร์ในปัจจุบันและรายได้จำนวนมากจากอุตสาหกรรมภาพยนตร์ จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศทั้งในระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ และยังเป็นการนำองค์ความรู้ต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละส่วนของการผลิตภาพยนตร์เข้ามาในประเทศ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานของประเทศให้เป็นที่ต้องการในระดับสากล นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์อันดี และสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม ซึ่งส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมอื่นในประเทศอีกด้วย

3.2 มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ถือเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมและพัฒนาในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอย่างมาก โดยจุดเริ่มต้นของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศสิงคโปร์เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2473 ซึ่งในขณะนั้นเนื่องจากสิงคโปร์เป็นหนึ่งในประเทศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งยังเป็นเมืองท่าการค้าที่สำคัญ ทำให้ความเจริญและเทคโนโลยีความรู้ต่าง ๆ ไหลเข้ามาในประเทศอย่างไม่ขาดสาย สิงคโปร์จึงกลายเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม และความคิดของผู้คน ส่งผลให้กระบวนการสร้างสรรค์ด้านภาพยนตร์มีความแตกต่างและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวกับภาพยนตร์และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศ

สิงคโปร์จะต้องดำเนินการภายใต้กฎหมาย “พระราชบัญญัติภาพยนตร์ ค.ศ. 1981” หรือ “Films Act 1981” ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้กำกับดูแลภาพยนตร์ของประเทศสิงคโปร์ โดยได้ระบุความหมายของภาพยนตร์และส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไว้ดังนี้

“ภาพยนตร์” หมายถึง ภาพยนตร์หรือการบันทึกวิดีโอ วิดีโอเกมส์ หรือการบันทึกความเคลื่อนไหวในรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงการสร้างภาพจากคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้อาจมีหรือไม่มีเสียงประกอบก็ได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงภาพยนตร์ตัวอย่างและส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพยนตร์²⁸

“อุปกรณ์ภาพยนตร์” หมายถึง ภาพต่อเนื่อง เทป อุปกรณ์ที่เป็นส่วนหนึ่งหรือสิ่งอื่นใดที่ประกอบกันเป็นภาพเคลื่อนไหวทั้งนี้อาจมีเสียงประกอบหรือไม่ก็ได้²⁹

“ธุรกิจภาพยนตร์” หมายถึง ธุรกิจทุกประเภทในประเทศที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไม่ว่าจะดำเนินการเพื่อแสวงหากำไรหรือไม่ก็ตาม³⁰

“ผู้มีอำนาจ” หมายถึง หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลการพัฒนาสื่อและการสื่อสาร³¹

²⁸ FILMS ACT (CHAPTER 107)

“film” means —

(a) a cinematograph film or video recording;

(b) a video game; or

(c) any other form of recording from which a moving visual image (except as provided otherwise in subsection (5)) including a computer generated image, can be produced and viewed (together with its soundtrack),

and includes any trailer for a film and any part of a film

²⁹ FILMS ACT (CHAPTER 107)

“cinematograph film” means a slide, disc, tape or other article or thing in which visual images are embodied and from which a moving picture may be shown or produced, and includes the aggregate of sounds embodied in a soundtrack (if any) associated with the visual images forming part of the cinematograph film

³⁰ FILMS ACT (CHAPTER 107)

“business” includes any business in Singapore, whether or not carried on for profit and whether or not its primary function is connected with films;

³¹ Media Development Authority Act 2016 (Act 22 of 2016)

“Authority” means the Info-communications Media Development Authority established by the Info-communications Media Development Authority Act 2016 (Act 22 of 2016)

โดยปัจจุบันประเทศสิงคโปร์ได้จัดตั้งหน่วยงานภาครัฐเพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศสิงคโปร์ ซึ่งประกอบด้วย 2 หน่วยงานซึ่งดำเนินการภายใต้กฎหมายที่กำกับดูแลเกี่ยวกับภาพยนตร์ ได้แก่ กระทรวงการสื่อสารและข้อมูล (Ministry of Communication and Information) และ สำนักงานพัฒนาสื่อสิงคโปร์ (Media Development Authority : MDA)³² นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของการลงทุนและการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ คือ Economic Development Board (EDB) ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางเพื่อให้สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการตอบสนองความต้องการของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ รวมถึงนักลงทุนอีกด้วย

เนื่องจากประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการลงทุนและการนำรายได้เข้าประเทศเป็นอย่างมาก จึงทำให้ไม่มีการจำกัดการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนของนักลงทุนในประเทศหรือนักลงทุนต่างประเทศ โดยนักลงทุนทั้งหมดจะได้รับมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ไม่ต่างกัน ซึ่งส่งผลดีต่อกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ที่ต้องการเข้ามาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ โดยสามารถตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างเต็มที่แต่ยังต้องอยู่ภายใต้มาตรการและกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ โดยเริ่มแรก กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน จะต้องศึกษาและสำรวจช่องทางการเข้ามาลงทุนถ่ายทำ ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามาลงทุนในการถ่ายทำภาพยนตร์ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเข้ามาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ในระยะยาว ทั้งการลงทุนด้วยตัวเองหรือเป็นการร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่น หลังจากทำการศึกษาและตัดสินใจแล้ว จึงดำเนินการยื่นรายงานข้อเสนอเพื่อขออนุญาตเข้าถ่ายทำหรือจัดตั้งโครงการ หรือในกรณีที่ต้องการจัดตั้งเป็นบริษัทก็สามารถยื่นเสนอขอจดทะเบียนบริษัทต่อ Accounting & Corporate Regulatory Authority (ACRA) โดย ACRA จะใช้เวลาในการพิจารณาอนุมัติจัดตั้งบริษัทประมาณ 14 - 60 วัน เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงสามารถจัดตั้งบริษัทพร้อมจัดหาแรงงานได้ โดยกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศหรือแรงงานต่างชาติต้องมีการขอใบอนุญาตทำงานจากกระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower) ด้วย โดยการจัดตั้งบริษัทในสิงคโปร์ทั้งบริษัททั่วไปและบริษัทที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับภาพยนตร์ เช่น บริษัทผู้ติดต่อประสานงานกับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ หรือบริษัทที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน Post-Production กฎหมายของประเทศสิงคโปร์อนุญาตให้สามารถมีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติทั้งหมดได้ โดยยื่นขอจดทะเบียนบริษัทต่อกรมทะเบียนการค้าและธุรกิจ Accounting & Corporate Regulatory Authority : ACRA เพื่อจดทะเบียนการจัดตั้งบริษัท/ธุรกิจภายใต้ Business Registration Act Cap 32 ซึ่งบุคคลที่จะจัดตั้งบริษัทต้องจดทะเบียนกับ ACRA ในธุรกิจทุกสาขา รวมถึง trade, commerce, craftsmanship, profession หรือกิจกรรมที่แสวงหากำไร โดยหน่วยงานดังกล่าวเป็นการรวมตัวกันของ 2 หน่วยงานรัฐ คือ Registrar of Companies and Businesses และ Public Accountants Board³³

³² บทความอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของสิงคโปร์ โดย กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

³³ คู่มือการค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสิงคโปร์ , กฎระเบียบการลงทุน / นโยบาย/มาตรการทางการค้า / การส่งเสริมการลงทุน : หน้า 91

ทั้งนี้ สำหรับกองถ่ายภาพยนตร์และผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุนที่เข้ามาดำเนินการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศสิงคโปร์ รัฐบาลได้มอบสิทธิประโยชน์สำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์ โดยการกำหนดมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ด้านการถ่ายทำภาพยนตร์ที่สำคัญมีดังนี้

3.2.1 การสนับสนุนด้านเงินทุน (GRANTS)

มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่นิยมปฏิบัติกันในประเทศสิงคโปร์ คือ ข้อตกลงในการสนับสนุนด้านเงินทุน โดยในการระดมทุนเพื่อสนับสนุนทางการเงินในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์ของรัฐบาลนั้น ผู้เข้ารับการสนับสนุนจะต้องลงนามในข้อตกลงการลงทุนกับรัฐบาลสิงคโปร์ โดยข้อตกลงดังกล่าวจะระบุถึงสัดส่วนการจัดสรรเงินลงทุนและการกระจายรายได้ระหว่างนักลงทุนภายใต้การดูแลด้านเงินทุนสนับสนุนของรัฐบาลที่ประกอบด้วยหลายโครงการ โดยโครงการสำคัญที่ส่งเสริมกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ ได้แก่ โครงการ “Film in Singapore”³⁴ ซึ่งเป็นโครงการที่เปิดตัวในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547 โดยกระทรวงการท่องเที่ยว ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของโครงการคือเพื่อสนับสนุนกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ ให้เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศหรือรายการโทรทัศน์ในประเทศสิงคโปร์ โดยโครงการดังกล่าวรัฐบาลได้กำหนดการให้วงเงินสนับสนุนสูงสุดถึงร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายให้แก่ภาพยนตร์ที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนดไว้ดังนี้

- (1) เป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดภาพลักษณ์อันดีของประเทศสิงคโปร์
- (2) ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำทั้งหมดจะต้องเกิดขึ้นภายในประเทศสิงคโปร์
- (3) มีการแสดงประวัติของทีมงานในกองถ่ายรวมถึงนักแสดงอย่างชัดเจน
- (4) มีแผนการบริหารและดำเนินการทางการเงิน การตลาด และการจัดจำหน่ายอย่างชัดเจน

โดยค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ยังรวมถึงกระบวนการภายหลังการผลิตภาพยนตร์ (Post-Production) เช่น ค่าเช่าอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการภายหลังการผลิตภาพยนตร์ หรือแม้แต่ค่าตัวเครื่องบินสำหรับการเดินทางและค่าที่พัก³⁵ เป็นต้น โดยนอกจากจะสนับสนุนในเรื่องเงินลงทุนแล้วยังมีการอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลที่จำเป็นและการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่ช่วยดำเนินการจัดหาแรงงานอีกด้วย

3.2.2 มาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ 40% (Cash Rebate)

ประเทศสิงคโปร์เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญกับมาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ กล่าวได้ว่าสิงคโปร์เป็นประเทศที่กำหนดอัตรา

³⁴ MEDIA AND ENTERTAINMENT Film Financing and Television Programming, KPMG: หน้า 519

³⁵ MEDIA AND ENTERTAINMENT Film Financing and Television Programming, KPMG: หน้า 518

คืบเงินแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่สูงที่สุดในอาเซียน โดยรัฐบาลได้กำหนดอัตราการค้าเงินไว้ที่ร้อยละ 40 ของค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ โดยมี การกำหนดคุณสมบัติของภาพยนตร์ที่มีสิทธิได้รับการส่งเสริมจากมาตรการดังกล่าวไว้ดังนี้

- (1) เป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดภาพลักษณ์อันดีของประเทศสิงคโปร์
- (2) เป็นค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำที่เกิดขึ้นภายในประเทศสิงคโปร์ และ
- (3) รวมถึงค่าใช้จ่ายหลังจากการผลิตภาพยนตร์ (Post-Production)

เนื่องจากประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่เปิดกว้างด้านการลงทุนและมีข้อจำกัดในการลงทุนที่น้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน ทำให้เงื่อนไขของมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศมีหลักการเดียวกัน กล่าวคือมาตรการคืบเงินแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศมีการกำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ ในการขอรับสิทธิไว้คล้ายคลึงกันกับมาตรการส่งเสริมด้านภาพยนตร์มาตรการอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นข้อดีสำหรับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตหรือแม้แต่ักลงทุน ที่เงื่อนไขหรือข้อกำหนดของรัฐบาลไม่มีความซับซ้อนในการปฏิบัติ

3.2.3 นโยบายด้านการจัดตั้งหน่วยงาน One-Stop Service ในประเทศสิงคโปร์

เนื่องจากประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับด้านการลงทุนเป็นอย่างมาก จึงเกิดนโยบายที่จะจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและผู้สนใจขึ้น โดยมีแนวคิดให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบทุกด้านแบบเบ็ดเสร็จ โดยจะแบ่งเป็นแต่ละอุตสาหกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มาติดต่อ โดยสำหรับอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์นั้นได้จัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวขึ้นในปี พ.ศ. 2504 โดยคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจสิงคโปร์ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านการผลิตและการบริการ ได้จัดตั้งศูนย์เบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) ทางภาพยนตร์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศในการลงทุนในสิงคโปร์ ตั้งแต่การขอเข้าถ่ายทำภาพยนตร์ การจัดตั้งธุรกิจ และการประสานงานด้านต่าง ๆ³⁶ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศซึ่งหมายรวมถึงอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศด้วย จึงทำให้ปัจจุบันสิงคโปร์เป็นประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจของอาเซียน นอกจากนี้ที่จะพัฒนาและส่งเสริมการลงทุนของนักลงทุนในประเทศแล้ว ประเทศสิงคโปร์ยังให้ความสำคัญกับการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศในการเข้ามาลงทุน เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและเงินทุนหมุนเวียนภายในประเทศ โดยสิงคโปร์เองได้ให้ความสำคัญต่อนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศเท่า ๆ กัน สังเกตได้จากนโยบายและมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ ที่ไม่ได้เป็นการจำกัดการลงทุนแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หากแต่เป็นการให้สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งในส่วนนี้เองถือเป็นจุดแข็งข้อหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศสิงคโปร์ และยิ่งในปัจจุบันที่

³⁶ Asean Investment Guide Book , กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ : หน้า 62

อุตสาหกรรมภาพยนตร์กำลังเจริญเติบโตและเป็นที่น่าสนใจของหลาย ๆ ประเทศ สิงคโปร์ได้ให้ความสำคัญในอุตสาหกรรมดังกล่าวเช่นเดียวกัน โดยมีการกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมที่มอบสิทธิประโยชน์ในหลายรูปแบบ เพื่อดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ รวมถึงนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศเช่นกัน และเนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการลงทุนอย่างแท้จริง ทำให้นโยบายและมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ ที่ประกาศใช้ประสบความสำเร็จ ทั้งยังมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงต่อความต้องการของนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างแท้จริง กล่าวได้ว่าประเทศสิงคโปร์เป็นหนึ่งในประเทศที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการกำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมสิทธิประโยชน์เพื่อให้บรรลุผลและตรงตามความต้องการของเหล่านักลงทุนได้เป็นอย่างดี

จากตัวอย่างทั้งหมดที่ยกมาข้างต้นทั้งประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ จะเห็นได้ว่าแต่ละประเทศให้ความสำคัญต่อการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศและอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งสองประเทศเล็งเห็นความสำคัญและแนวโน้มความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งส่งผลต่อรายได้และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก โดยหลักการกำหนดมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ที่มอบให้กับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน ถือเป็นสิ่งที่หลายประเทศรวมถึงประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์เล็งเห็นว่าสามารถช่วยจูงใจการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุนในประเทศได้เป็นอย่างดี

บทที่ 4

การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของ ประเทศที่ศึกษาและแนวทางในการนำมาปรับใช้กับประเทศไทย

ในบทนี้จะเป็นการศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบนโยบายและมาตรการส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์และกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเป็นการวิเคราะห์มาตรการสำหรับการส่งเสริมต่าง ๆ ของแต่ละประเทศ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละมาตรการที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบันของแต่ละประเทศ และยังสามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับการปรับใช้ในประเทศไทย โดยการนำจุดเด่นของมาตรการแต่ละประเทศมาปรับใช้และต่อยอดมาตรการเดิมที่มีอยู่ในปัจจุบันหรือกำหนดขึ้นเป็นมาตรการใหม่ ซึ่งเน้นการคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะได้รับ โดยยังคงอยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศไทย ซึ่งถือเป็นข้อได้เปรียบที่จะสามารถดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์หรือนักลงทุนเข้ามาในประเทศไทย เพื่อเป็นการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งยังกระตุ้นเศรษฐกิจและนำความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากบุคคลากรต่างประเทศเข้ามาพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปปรับใช้กับอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในประเทศไทยได้อีกด้วย

แม้ว่าภาพยนตร์จะมีความเกี่ยวข้องกับสังคมไทยและประเทศไทยมาตั้งแต่ในอดีต ทั้งยังมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้เป็นอย่างดี แต่ในขณะเดียวกันประเทศไทยกลับไม่ได้มีการส่งเสริม หรือกำหนดมาตรการที่ช่วยส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ หรือแม้แต่ในการลงทุนทางด้านภาพยนตร์อย่างจริงจัง ซึ่งในจุดนี้เองทำให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาสในการนำรายได้จำนวนมากเข้าประเทศ โอกาสในการพัฒนาฝีมือของแรงงานในประเทศ หรือแม้แต่การเผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม ภาพลักษณ์อันดี ซึ่งเป็นผลกระทบทางอ้อมต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และแม้ว่าในอดีตจะมีการพยายามผลักดันให้มีการกำหนดมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ แต่ก็ยังคงไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและยังถูกจัดให้เป็นวาระรองในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากในขณะนั้นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ยังไม่มีอิทธิพลต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศ ดังเช่นในปัจจุบันเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อื่น ๆ และในขณะนั้นประเทศไทยเองถือว่ามีข้อได้เปรียบในเรื่องของสถานที่การถ่ายทำที่สวยงาม ทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ แรงงานที่มีคุณภาพและอัตราค่าครองชีพที่ไม่สูงมาก จึงทำให้กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนยังคงเลือกประเทศไทยสำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์ แต่ในปัจจุบันด้วยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปและการขยายตัวของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่มีผลต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศเทียบเท่ากับอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทำให้แต่ละประเทศหันมาให้ความสำคัญในการส่งเสริมและกำหนดมาตรการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน และเพื่อเป็นการดึงดูดการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์และลงทุนในประเทศ ซึ่งการออกมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ ของประเทศเพื่อนบ้านส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อการเข้ามาของกองถ่ายภาพยนตร์ในประเทศไทย เนื่องจากในหลายประเทศมี

สภาพแวดล้อมที่มีความใกล้เคียงกับประเทศไทย มีสถานที่ที่สวยงาม และทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เช่นกัน จึงทำให้กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน เลือกว่าจะเข้าไปลงทุนในประเทศที่เสนอผลประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ให้มากกว่า ส่งผลให้ปัจจุบันประเทศไทยเองได้มีการตื่นตัวทางด้าน การกำหนดมาตรการส่งเสริมเพื่อใช้สำหรับดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่พบเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้ทั้งหมด

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์และการลงทุน รวมถึงมาตรการส่งเสริมของรัฐบาล ทั้งในประเทศไทย ประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของแต่ละประเทศ ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับแก้ไข ปัญหาและนำไปเป็นแนวทางเพื่อปรับใช้ในเรื่องมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทยได้ ดังนี้

4.1 ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน

ปัญหาด้านการส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ถือเป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนาน โดยปัญหาเหล่านี้สร้างผลกระทบเป็นอย่างมากต่อการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุน แม้ว่าในปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ จะได้ทำการแก้ไขเพื่อลดปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่ยังคงมีบางปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ โดยปัญหาที่ยังคงพบอยู่ในปัจจุบันมีดังนี้

(1) ปัญหาด้านขั้นตอนและระยะเวลาที่ใช้สำหรับการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ซับซ้อน และใช้เวลานานและแนวทางในการนำมาตรการประเทศที่ศึกษามาปรับใช้

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีการมอบหมายอำนาจการดูแลด้านภาพยนตร์และอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ให้กับหลายหน่วยงานตามความรับผิดชอบ อีกทั้งแต่ละหน่วยงานก็ยังแยกออกเป็น หน่วยงานย่อยตามหน้าที่และเรื่องที่ได้รับผิดชอบ จึงทำให้แต่ละครั้งในการติดต่อประสานงานเกิดความ ซ้ำซ้อนกันทั้งเรื่องเอกสาร ค่าใช้จ่าย และยังทำให้เสียเวลาในการเดินทางเพื่อไปติดต่อยังหน่วยงาน ต่าง ๆ นอกจากนั้นแล้วขั้นตอนการติดต่อและยื่นเอกสารยังใช้เวลานาน เนื่องจากกระบวนการติดต่อ และตรวจสอบข้อมูลในแต่ละเรื่องจะต้องดำเนินการตามลำดับหน้าที่ตามระเบียบของหน่วยงานที่ กำหนดไว้ ซึ่งกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนที่เข้ามาทำการติดต่อขอถ่ายทำภาพยนตร์ ในประเทศไทย มองว่าปัญหาในส่วนนี้เป็นการเพิ่มต้นทุนในการถ่ายทำ ทั้งยังทำให้การถ่ายทำต้อง ดำเนินไปนานกว่าที่ควรจะเป็นเนื่องจากต้องเพิ่มเวลาเพื่อติดต่อหน่วยงานต่าง ๆ โดยครั้งหนึ่งประเทศ ไทยเคยจัดตั้งหน่วยงาน ศูนย์เบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) ด้านการเข้ามาถ่ายทำของกองถ่าย ภาพยนตร์ต่างประเทศขึ้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว หน่วยงานดังกล่าวกลับเป็นการรวบรวมขั้นตอน การทำงานและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศแค่บางหน่วยงานเท่านั้น จึงไม่ได้เป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างแท้จริง

เมื่อนำปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นมาเปรียบเทียบกับระบบการดำเนินงานด้านการติดต่อกับ หน่วยงานต่าง ๆ ของต่างประเทศพบว่า ในประเทศสิงคโปร์มีการจัดตั้งหน่วยงานหนึ่งขึ้นเพื่อเป็นการ

อำนวยความสะดวกแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนในการเข้ามาติดต่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ โดย ศูนย์เบ็ดเสร็จ หรือหน่วยงาน One-Stop Service ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการรวบรวมทุกส่วนงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ ตั้งแต่ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าถ่ายทำ การขออนุญาตใช้สถานที่สำคัญต่าง ๆ การดำเนินการขอรับสิทธิตามมาตราการส่งเสริม การติดต่อประสานงานต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลสำคัญที่ควรทราบ โดยหน่วยงานดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน ซึ่งการรวมกระบวนการทำงานและอำนาจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ ให้อยู่ภายใต้หน่วยงานรับผิดชอบเดียว จะทำให้มีความคล่องตัวในการดำเนินการ การประสานงาน และที่สำคัญคือเป็นการลดความซ้ำซ้อน ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ ซึ่งเป็นสิ่งที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศให้ความสำคัญ เพราะจะช่วยในการประหยัดต้นทุนในการถ่ายทำและเวลาได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังทำให้กฎระเบียบต่าง ๆ มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายเนื่องจากอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียว

ดังนั้นการที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องความล่าช้าในการดำเนินการและความซ้ำซ้อนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถนำมาตราการของประเทศสิงคโปร์มาใช้เพื่อเป็นแนวในการปฏิบัติตามได้ โดยการปรับปรุงโครงสร้างและความเชื่อมโยงกันภายในหน่วยงาน One-Stop Service ภายใต้การดูแลของรัฐบาลใหม่อีกครั้ง เพื่อเป็นการจัดระเบียบหน้าที่ให้มีความชัดเจนและเชื่อมโยงขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เข้าด้วยกันตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการดำเนินการ ตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันเพื่อลดจุดที่อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือทำให้เกิดความสับสน และเป็นการป้องกันการทับซ้อนกันของอำนาจแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้ควรจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลและมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ทั้งหมดมาไว้ที่หน่วยงานดังกล่าว เพื่อเป็นการทำให้หน่วยงาน One-Stop Service มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับภาพยนตร์อย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุนได้อย่างตรงจุด สามารถลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการถ่ายทำภาพยนตร์ลงได้ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งจุดที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศให้ความสำคัญ

(2) ปัญหาด้านนโยบายและมาตรการส่งเสริมที่มีในปัจจุบันไม่เพียงพอและแนวทางในการนำมาตรการประเทศที่ศึกษามาปรับใช้

ปัญหาด้านนโยบายและมาตรการส่งเสริมที่มีไม่เพียงพอ ถือเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน เนื่องจากปัจจุบัน หลายประเทศเริ่มเปิดกว้างและอนุญาตให้กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาใช้สถานที่สำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์ จึงทำให้ประเทศไทยไม่ได้เป็นประเทศที่เป็นตัวเลือกลำดับต้น ๆ จากกองถ่ายภาพยนตร์ ด้วยเหตุผลเรื่องสถานที่ถ่ายทำที่มีความสวยงามและอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรอีกต่อไป เพราะในประเทศใกล้เคียงกันก็มีสถานที่ ภูมิทัศน์และทรัพยากรที่คล้ายคลึงกันกับประเทศไทย และแต่ละประเทศเองก็ไม่สามารถใช้ข้อได้เปรียบด้านภูมิทัศน์และทรัพยากรได้เช่นกัน ทำให้ในปัจจุบันหลายประเทศในอาเซียนจึงใช้วิธีการกำหนดมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์

ต่าง ๆ ด้านการถ่ายทำภาพยนตร์ ให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึง นักลงทุน เพื่อเป็นตัวช่วยสำหรับการดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน โดยจากการศึกษามาตรการส่งเสริมของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ พบว่าสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

ก. การปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของมาตรการส่งเสริมฯ ที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบัน

ปัจจุบันประเทศไทยมีมาตรการส่งเสริมกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศซึ่งรัฐบาลเป็นผู้กำหนด โดยอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ซึ่งปัจจุบันเป็นระยะที่ 3 ซึ่งในระยะนี้จะดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2564 ยุทธศาสตร์ฉบับนี้ได้กล่าวถึงการส่งเสริมความร่วมมือในการลงทุนระหว่างประเทศ รวมถึงธุรกิจถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายในการส่งเสริมให้กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน เข้ามาผลิตภาพยนตร์ในประเทศไทย เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศไทย โดยจัดให้มีการดำเนินการส่งเสริมการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ประเทศไทยให้เป็นสถานที่สำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ การจัดทำมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือกฎหมายที่สนับสนุนการเข้ามาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยอีกด้วย แต่ในขณะนี้ ขั้นตอนที่หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญมากที่สุดของยุทธศาสตร์ฉบับนี้คือ การกำหนดมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ด้วยมาตรการคืนเงินซึ่งจะทำการคืนเงินร้อยละ 15 ถึงร้อยละ 20 ของค่าใช้จ่ายให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ที่เข้ามาทำการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยตามเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนด ซึ่งถือว่ามาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการที่ได้รับความนิยมจากกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากมาตรการดังกล่าวสามารถทำให้กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน กลับมาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยได้อีกครั้ง แต่มาตรการดังกล่าวถือเป็นมาตรการหลักเพียงมาตรการเดียวที่ประเทศไทยประกาศใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่เพียงพอที่จะใช้ดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน เนื่องจากในหลายประเทศก็มีการประกาศใช้มาตรการดังกล่าวเช่นเดียวกัน โดยให้อัตราส่วนการคืนเงินที่มากกว่า

เมื่อได้ศึกษาและเปรียบเทียบกับมาตรการของประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์พบว่า ทั้งสองประเทศกำหนดอัตรากาไรคืนเงินไว้สูงกว่าประเทศไทย โดยประเทศมาเลเซียกำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 30 และประเทศสิงคโปร์กำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 40 ในขณะที่ประเทศไทยกำหนดอัตรากาไรคืนเงินไว้ที่ร้อยละ 20 และเมื่อทำการเทียบอัตราส่วนกับค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไขของมาตรการส่งเสริมฯ จะพบว่า จำนวนเงินที่ได้รับคืนมีมูลค่าแตกต่างกันค่อนข้างสูง ดังนั้นกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาผู้ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบมาตรการดังกล่าวควรพิจารณาเรื่องการปรับเพิ่มอัตรากาไรคืนเงินโดยเร็ว เนื่องจากหากปล่อยไว้นานจะทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสและรายได้จำนวนมาก

ข. การกำหนดมาตรการส่งเสริมฯ อื่น

จากการศึกษาด้านมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ ของประเทศมาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์พบว่า มีมาตรการส่งเสริมฯ อื่น ๆ ที่น่าสนใจที่ทั้งสองประเทศประกาศใช้อยู่ในปัจจุบัน และประเทศไทยเองก็สามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดมาตรการส่งเสริมฯ ได้ โดยแบ่งเป็น 2 มาตรการ ดังนี้

- มาตรการสนับสนุนเงินทุน

โดยมาตรการนี้เป็นมาตรการส่งเสริมฯ ของประเทศสิงคโปร์ ที่ให้การสนับสนุนเงินทุนสำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ ถือเป็นมาตรการที่น่าสนใจและสามารถนำมาปรับใช้ได้จริง เนื่องจากกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ มีทั้งที่เป็นรายใหญ่และรายย่อย ซึ่งแต่ละรายย่อมมีเงินลงทุนสำหรับการสร้างภาพยนตร์มากน้อยแตกต่างกันไป ดังนั้น หากประเทศไทยมีการจัดตั้งกองทุนหรือให้การสนับสนุนทางการเงินแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ จะเป็นการดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์และนักลงทุนทั้งรายใหญ่และรายย่อยจากต่างประเทศเข้ามาได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นแล้ว ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับก็มิได้มีมากนัก ตัวอย่างเช่น สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นสถานที่สำหรับถ่ายทำภาพยนตร์ได้ทุกแนวและทุกประเภท ซึ่งจะยิ่งช่วยในการเผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม หรือวัฒนธรรมและสภาพลักษณะอันดีของประเทศไทยสู่คนภายนอกได้มากขึ้น หรือด้านเศรษฐกิจเองก็เป็นการหมุนเวียนเงินซึ่งช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเงินที่ให้การสนับสนุนก็ยังคงหมุนเวียนอยู่ภายในประเทศ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามาตรการการสนับสนุนเงินทุนแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ โดยอ้างอิงแนวคิดจากมาตรการของประเทศสิงคโปร์ หากนำมาพิจารณาและกำหนดเงื่อนไขให้สอดคล้องกับกฎหมายและสภาพทางสังคมของประเทศไทยโดยอยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาล จะถือเป็นมาตรการที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงและยังส่งผลดีต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

- การกำหนดพื้นที่รองรับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์

จากการสอบถามไปยังสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพบว่า ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีพื้นที่สำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างแท้จริง ถึงแม้ว่าในประเทศไทยจะมีนิคมอุตสาหกรรม หรือสวนอุตสาหกรรมที่ให้การส่งเสริมด้านการลงทุน แต่บริษัทที่ลงทุนส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบของโรงงานผลิตและงานบริการอื่น ซึ่งหากประเทศไทยทำการผลักดันและให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ โดยอ้างอิงจากมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษของประเทศมาเลเซีย ที่ให้การส่งเสริมและมอบสิทธิประโยชน์ด้านภาษีในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้แก่การลงทุนที่มีการลงทุนในพื้นที่ที่กำหนด โดยมาตรการดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสามารถนำมาพิจารณาร่วมกับมาตรการส่งเสริมเดิมที่ประกาศใช้อยู่เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในอนาคต ซึ่งจะเป็นการช่วยดึงดูดการลงทุนด้านภาพยนตร์ในระยะยาวได้เป็นอย่างดี

ค. ปัญหาด้านมาตรการส่งเสริมฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และแนวทางแก้ไข

ปัจจุบันประเทศไทยมีมาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ ที่มอบให้แก่ชาวต่างชาติหรือบริษัท ต่างชาติที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยและส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่มาตรการเหล่านั้นกลับไม่ครอบคลุมธุรกิจทุกประเภทของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์หรืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นในขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ระหว่างการถ่ายทำและหลังการถ่ายทำ ซึ่งในปัจจุบัน ธุรกิจด้านภาพยนตร์ถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในทุกระดับของประเทศไทย โดยในประเด็นนี้จะกล่าวถึงปัญหาการขอหนังสือรับรองการอนุญาตให้กองถ่ายทำภาพยนตร์จาก ต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือที่ เรียกว่า สมาร์ทวีซ่า (SMART Visa) ซึ่งปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมธุรกิจด้านภาพยนตร์ โดยจากการศึกษามาตรการส่งเสริมฯ ดังกล่าวพบว่า เงื่อนไขของมาตรการได้ระบุไว้ถึง 13 อุตสาหกรรม เป้าหมายที่ส่งเสริม โดยหนึ่งในนั้นคืออุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) แต่อุตสาหกรรมดังกล่าวกลับไม่ ครอบคลุมถึงธุรกิจด้านภาพยนตร์ ทั้งที่จริงแล้ว เป้าหมายของมาตรการสมาร์ทวีซ่า คือการดึงดูด บุคลากรทักษะสูงและนักลงทุน ซึ่งในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เองหรือแม้แต่ในการถ่ายทำภาพยนตร์ ก็ ต้องอาศัยทักษะเฉพาะด้านในการดำเนินการและในการลงทุนแต่ละครั้งก็มีมูลค่าสูง จึงปฏิเสธไม่ได้ เลยว่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไม่เข้าเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนดไว้

จากที่กล่าวมา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรพิจารณาอุตสาหกรรมที่กำหนดไว้ ใหม่อีกครั้ง เพื่อกำหนดการให้สมาร์ทวีซ่าแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ เนื่องจากกองถ่าย ภาพยนตร์ต่างประเทศนั้นเต็มไปด้วยผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะเฉพาะ ที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการพัฒนาฝีมือแรงงานในประเทศไทย เป็นการนำเอาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่เข้ามา ในประเทศ ซึ่งหากสามารถแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างมากทั้งด้าน เศรษฐกิจและด้านการพัฒนาบุคลากรของประเทศ

4.2 ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ในภาพยนตร์ที่กระทบต่อการส่งเสริมและแนวทางแก้ไข

เนื่องจากเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ระบุว่า จะ ให้การส่งเสริมแก่ภาพยนตร์ที่มีลิขสิทธิ์เป็นของประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งถือเป็นการจำกัดขอบเขตของ ภาพยนตร์ที่ถ่ายทำในประเทศไทย ทำให้กองถ่ายภาพยนตร์ที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการส่งเสริม ส่งผลให้ประเทศไทยเสียโอกาสในการดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ ต่างประเทศและนักลงทุน เนื่องจากกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนมองว่าเป็นการจำกัด สิทธิในภาพยนตร์ ซึ่งกองถ่ายต่างประเทศหรือผู้ผลิตภาพยนตร์รวมทั้งนักลงทุนเองต่างมีภาพยนตร์ที่ เป็นลิขสิทธิ์ของตนอยู่แล้ว แต่ต้องการที่จะเข้ามาถ่ายทำในประเทศไทยเนื่องจากสถานที่ที่สวยงาม วัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ และแรงงานที่มีฝีมือ ด้วยเหตุนี้เองทำให้กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและ นักลงทุน เลือกว่าจะถ่ายทำในประเทศที่มีลักษณะของภูมิทัศน์ที่ใกล้เคียงกันและมอบสิทธิประโยชน์ใน การสนับสนุนให้มากกว่า

ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ที่ทำให้ไม่ได้รับการส่งเสริม ถือเป็นอีกหนึ่งปัญหาหลักที่กระทบต่อการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรพิจารณาเรื่องลิขสิทธิ์ของภาพยนตร์อีกครั้ง โดยอาจมีการกำหนดเงื่อนไขใหม่ซึ่งไม่ได้จำกัดแค่เพียงลิขสิทธิ์ของประเทศไทยเท่านั้น แต่เป็นการยื่นเรื่องขอถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยแทน เช่นเดียวกับมาตรการคืนเงินของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยอ้างอิงตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เนื่องจากในปัจจุบันหลายประเทศพยายามที่จะผลักดันและเปิดกว้างเรื่องเงื่อนไขของมาตรการส่งเสริม ที่เอื้อประโยชน์แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน เพื่อเป็นการดึงดูดการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ ประเทศไทยเองควรมีการทบทวนเรื่องเงื่อนไขของมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ อีกครั้ง เพื่อป้องกันการเสียโอกาสที่กระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

การนำจุดเด่นของมาตรการส่งเสริมที่ประสบความสำเร็จของแต่ละประเทศ ซึ่งเน้นการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์มาปรับใช้ ส่งผลให้เกิดข้อได้เปรียบในการกำหนดมาตรการที่สามารถตอบสนองความต้องการของกองถ่ายภาพยนตร์และนักลงทุนได้อย่างแท้จริง นอกจากนั้นการปรับปรุงระบบและขั้นตอนต่าง ๆ ของภาครัฐและภาคเอกชนก็เป็นการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนความซ้ำซ้อนลงได้ แต่ในขณะที่ประเทศไทยใช้มาตรการของประเทศอื่นเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติ แต่ละประเทศก็พยายามผลักดันให้มีมาตรการส่งเสริมกองถ่ายต่างประเทศและการลงทุนใหม่ ๆ ดังนั้นประเทศไทยเองนอกจากจะต้องปรับตัวให้ทันประเทศอื่น ๆ แล้วยังต้องปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อมและยุคสมัยที่เปลี่ยนไป เพื่อให้ประเทศไทยมีมาตรการที่โดดเด่นและตอบสนองความต้องการของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนอย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการผลักดันให้ประเทศไทยกลับมาเป็นตัวเลือกที่สำคัญสำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์อีกครั้ง

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาด้านมาตรการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ สำหรับภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตถ่ายทำในประเทศไทย ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่ระบุไว้ในมาตรา 20 ถึง มาตรา 24 ว่าด้วยเรื่องลักษณะภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตถ่ายทำในประเทศไทย พบว่าปัจจุบันประเทศไทยยังประสบปัญหาทางด้านมาตรการส่งเสริมฯ ที่มอบให้แก่ภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาถ่ายทำในประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุนไม่เพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ มาตรการส่งเสริมที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมภาพยนตร์หรือแม้แต่ปัญหาที่เกี่ยวกับขั้นตอนในการติดต่อหน่วยงาน ๆ เป็นต้น ทำให้กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศเลือกเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยน้อยกว่าที่ควร ทั้งที่ประเทศไทยมีศักยภาพที่สามารถรองรับการถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุนได้เป็นอย่างดี เมื่อศึกษาเพิ่มเติมถึงมาตรการส่งเสริมของประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์พบว่า มาตรการของทั้งสองประเทศสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรการส่งเสริมฯ ของประเทศไทยได้ เพื่อเป็นการดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตรวมถึงนักลงทุนให้เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย ซึ่งเป็นการนำรายได้จำนวนมากเข้าสู่ประเทศ ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ และนำองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาพัฒนาบุคลากรของไทย

5.1 บทสรุป

5.1.1 ความเป็นมาและประเด็นปัญหา

อุตสาหกรรมภาพยนตร์มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน เริ่มต้นจากการผลิตภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว กระทั่งต่อมาได้รับการพัฒนาต่อยอดเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการผลิต ตลอดจนอุปกรณ์อื่นและวิธีการนำเสนอเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ จนก่อให้เกิดความแพร่หลายและเป็นที่รู้จักในวงกว้าง และเนื่องจากการเติบโตและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องขององค์ประกอบที่เกี่ยวกับภาพยนตร์และเทคโนโลยี จึงก่อให้เกิดเป็นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ขึ้น โดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์นั้นได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพราะนอกจากภาพยนตร์จะเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงหรือเป็นสื่อสารมวลชนที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดและพฤติกรรมของคนในสังคมแล้ว ยังถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ประเภทหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้จำนวนมากให้แก่ประเทศอีกด้วย ปัจจุบันในหลายประเทศอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจัง เนื่องจากประเทศต่าง ๆ เล็งเห็นว่า ภาพยนตร์นั้นมีส่วนสำคัญต่อการเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศไปยังต่างประเทศ และยังมีศักยภาพในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งประเทศไทยได้เล็งเห็นผลประโยชน์เหล่านี้เช่นเดียวกัน จึงเริ่มมีการสนับสนุนให้นักลงทุนและกองถ่ายจาก

ต่างประเทศ เข้ามาลงทุนและถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย โดยที่การลงทุนและถ่ายทำภาพยนตร์นั้นจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายที่ประเทศไทยกำหนด โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดความหมาย แนวทางปฏิบัติและข้อห้ามในการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ประเภทของภาพยนตร์ที่ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตในการถ่ายทำอำนาจและหน้าที่ของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเกี่ยวกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รวมถึงบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งรายละเอียดที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้นอกจากการประกอบกิจการภาพยนตร์แล้ว ยังครอบคลุมถึงการประกอบกิจการด้านวีดิทัศน์อีกด้วย

(2) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

พระราชบัญญัติฉบับนี้ระบุถึงแนวทาง ข้อปฏิบัติ และขั้นตอนในการดำเนินการขอรับการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน สิทธิประโยชน์ที่ผู้ได้รับการส่งเสริมพึงได้รับ โดยข้อกำหนดภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้จะครอบคลุมถึงการลงทุนเกี่ยวกับภาพยนตร์และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ด้วย ดังนั้น หากกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศหรือนักลงทุนประสงค์ขอรับสิทธิประโยชน์การส่งเสริมการลงทุน ก็จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและระเบียบที่กำหนดไว้

นอกจากการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุนในประเทศไทย จะต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายที่กำหนดอย่างเคร่งครัดแล้ว ยังต้องอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลอีกด้วย โดยปัจจุบันมีหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ 5 หน่วยงาน ได้แก่

(1) กระทรวงวัฒนธรรม รับผิดชอบภารกิจกำกับดูแลการประกอบกิจการ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมการผลิต การเผยแพร่ การบริโภค การร่วมลงทุน รวมทั้งการอนุรักษ์สื่อภาพยนตร์ วีดิทัศน์ และ สิ่งเกี่ยวเนื่องกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(2) กระทรวงพาณิชย์ รับผิดชอบภารกิจด้านการส่งเสริมการตลาด การจำหน่าย การเจรจาการค้า และปกป้องคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในผลงานภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(3) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รับผิดชอบภารกิจด้านการกำกับดูแลและส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

(4) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รับผิดชอบภารกิจด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงและใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์เพื่อการผลิตดิจิทัล คอนเทนต์ (Digital Content) และส่งเสริมการเจรจาเพื่อเผยแพร่ผลงานดิจิทัล คอนเทนต์ไปยังต่างประเทศ

(5) กระทรวงการต่างประเทศ รับผิดชอบภารกิจด้านการสนับสนุนการใช้สื่อภาพยนตร์และวิดิทัศน์ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ รวมภาพลักษณ์ เกียรติภูมิของประเทศ และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศ

จากที่กล่าวมาข้างต้น มีหนึ่งหน่วยงานที่สำคัญที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ คือ กองกิจการภาพยนตร์และวิดิทัศน์ต่างประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกองกิจการภาพยนตร์และวิดิทัศน์ต่างประเทศ จะเป็นผู้ดูแลการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการขออนุญาตเข้ามาถ่ายทำจนถึงการดูแลประสานงานในการถ่ายทำทั้งหมด นอกจากนี้ยังเป็นผู้กำหนดมาตรการส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย การประชาสัมพันธ์ข้อมูล และให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ถ่ายทำ สภาพอากาศ แนวทางการปฏิบัติในประเทศไทย หรือแม้แต่รายชื่อของผู้ประสานงานในท้องถิ่นนั้น ๆ รวมถึงการแจ้งข้อมูลที่สำคัญคือสิทธิประโยชน์ที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศพึงได้รับหากเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ โดยมาตรการส่งเสริมกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ของกองกิจการภาพยนตร์และวิดิทัศน์ต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งประกาศใช้อยู่ในปัจจุบันคือ มาตรการคืนเงินกองถ่ายต่างประเทศ โดยกำหนดสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับไว้ ดังนี้

(1) คืนเงินให้ร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่าย ในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ

(2) หากในการถ่ายทำภาพยนตร์มีการจ้างบุคลากรของไทยเป็นคณะทำงานในกองถ่ายภาพยนตร์ ตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด จะสามารถขอคืนเงินเพิ่มเติมได้อีกร้อยละ 3 ของค่าใช้จ่ายในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ และ

(3) หากภาพยนตร์ที่ถ่ายทำเป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และภาพลักษณ์อันดีของประเทศไทย จะสามารถขอคืนเงินเพิ่มเติมได้อีกร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ

ทั้งนี้จะต้องมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท และจำกัดวงเงินคืนทั้งหมดไม่เกิน 75 ล้านบาทต่อภาพยนตร์หนึ่งเรื่อง

โดยในแต่ละปีจะมีกองถ่ายภาพยนตร์จำนวนมาก ยื่นเรื่องขออนุญาตเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นประเทศในแถบยุโรป หรือแม้แต่ในเอเชีย เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น จีน เป็นต้น ซึ่งการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในแต่ละครั้งเป็นการสร้างรายได้จำนวนมากให้กับประเทศไทย และยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในทุกระดับของประเทศ โดยคาดการณ์ว่าการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศในอนาคต มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่การเข้ามาลงทุนส่วนใหญ่ในปัจจุบันเป็นเพียงแค่การลงทุนชั่วคราวหรือในระยะเวลายาวสั้น ๆ เนื่องจากมาตรการส่งเสริมของภาครัฐยังไม่เพียงพอที่จะดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในระยะยาวได้ โดยในต่างประเทศมีการส่งเสริมการลงทุนในระยะยาวด้วยมาตรการต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของกองถ่ายภาพยนตร์และนัก

ลงทุนได้ตรงจุด ทำให้สามารถดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์และนักลงทุนจากต่างประเทศได้ จากการศึกษาพบว่าปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์หรือการลงทุน ได้แก่

(1) ปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน แบ่งได้ดังนี้

ก. ปัญหาด้านขั้นตอนและระยะเวลาที่ใช้สำหรับการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ซับซ้อนและใช้เวลานาน

ข. ปัญหาด้านนโยบายและมาตรการส่งเสริมจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับการลงทุนและการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีในปัจจุบันไม่เพียงพอ

ค. ปัญหาด้านมาตรการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ที่ไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมภาพยนตร์

(2) ปัญหาด้านลิขสิทธิ์ในภาพยนตร์ที่กระทบต่อการส่งเสริม

จากปัญหาข้างต้นจะเห็นว่า นอกจากปัญหาหลักเรื่องมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและการลงทุนแล้ว ยังมีปัญหาอื่นที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์และการลงทุนเช่นเดียวกัน

5.1.2 การศึกษามาตรการส่งเสริมฯ ของต่างประเทศ

จากการศึกษามาตรการส่งเสริมและขั้นตอนการดำเนินการของต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการปรับใช้ในประเทศไทยซึ่งเป็นการศึกษามาตรการของประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ พบว่ามีมาตรการส่งเสริมกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนที่น่าสนใจดังนี้

(1) มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศมาเลเซีย

ก. มาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ 30% (Cash Rebate)

ประเทศมาเลเซีย เรียกมาตรการคืนเงินดังกล่าวนี้ว่า “Film in Malaysia Incentive” (FIMI) ถือเป็นมาตรการส่งเสริมการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่รัฐบาลมาเลเซียกำหนดขึ้น โดยสิทธิประโยชน์ดังกล่าวที่รัฐบาลมาเลเซียมอบให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ คือ กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศมาเลเซียจะได้รับเงินคืนตามอัตราที่กำหนดไว้ของยอดค่าใช้จ่าย โดยจะสามารถขอรับเงินคืนได้สูงถึงร้อยละ 30 ของค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำทั้งหมดในประเทศมาเลเซียซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายภายหลังการถ่ายทำด้วย ซึ่งถือเป็นหนึ่งในประเทศที่ใช้มาตรการคืนเงินในอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศใกล้เคียง

ข. มาตรการส่งเสริมการลงทุนด้านภาพยนตร์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษอิสกันดาร์ (Iskandar Special Economic Zone)

กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุน ที่มีการดำเนินการและการลงทุนภายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ ยกเว้น

ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 10 ปี ยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) จากรายได้ค่าสิทธิ (Royalty) และค่าธรรมเนียมทางเทคนิค เป็นเวลา 10 ปี และยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการการลงทุนจากต่างประเทศของมาเลเซียบางประการ

(2) มาตรการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ประเทศสิงคโปร์

ก. การสนับสนุนด้านเงินทุน (GRANTS)

“ Film in Singapore ” เป็นมาตรการการระดมทุนเพื่อสนับสนุนทางการเงินในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์ของรัฐบาล ภายใต้การดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวประเทศสิงคโปร์ วัตถุประสงค์หลักของโครงการคือเพื่อสนับสนุนกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์ ให้เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศหรือรายการโทรทัศน์ในประเทศสิงคโปร์ โดยโครงการดังกล่าวรัฐบาลได้กำหนดการให้วงเงินสนับสนุนสูงสุดถึงร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายให้แก่ภาพยนตร์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนดไว้

ข. มาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ 40% (Cash Rebate)

ประเทศสิงคโปร์เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญกับมาตรการคืนเงินให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ กล่าวได้ว่าสิงคโปร์เป็นประเทศที่กำหนดอัตราการคืนเงินแก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศที่สูงที่สุดในอาเซียน โดยรัฐบาลได้กำหนดอัตราการคืนเงินไว้ที่ร้อยละ 40 ของค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ ให้แก่ภาพยนตร์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนดไว้

ค. นโยบายด้านการจัดตั้งหน่วยงาน One-Stop Service

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศในการลงทุนในสิงคโปร์ ตั้งแต่การขอเข้าถ่ายทำภาพยนตร์ การจัดตั้งธุรกิจ และการประสานงานด้านต่าง ๆ โดยมีแนวคิดให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบทุกด้านแบบเบ็ดเสร็จ

5.1.3 การนำมาตรการของประเทศที่ศึกษามาปรับใช้กับประเทศไทย

จากการศึกษามาตรการของประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ จึงได้นำมาตรการที่ประสบผลสำเร็จของทั้งสองประเทศมาปรับใช้เพื่อพัฒนามาตรการส่งเสริมฯ ของประเทศไทย ซึ่งช่วยแก้ไข ปัญหาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน ดังนี้

(1) ปัญหาความล่าช้าในการดำเนินการและความซ้ำซ้อนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถนำมาตรการของประเทศสิงคโปร์มาใช้เพื่อเป็นแนวในการปฏิบัติตามได้ โดยการปรับปรุงโครงสร้างและความเชื่อมโยงกันภายในหน่วยงาน One-Stop Service ภายใต้การดูแลของรัฐบาล เพื่อเป็นการจัดระเบียบหน้าที่ให้มีความชัดเจนและเชื่อมโยงขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เข้าด้วยกันตั้งแต่ต้นจนจบ กระบวนการดำเนินการการตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันเพื่อลดจุดที่อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือทำให้เกิดความสับสน และเป็นการป้องกันการทับซ้อนกันของอำนาจแต่ละ

หน่วยงาน นอกจากนี้ควรจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลและมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ทั้งหมดมาไว้ที่หน่วยงานดังกล่าว เพื่อเป็นการทำให้หน่วยงาน One-Stop Service มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการเกี่ยวกับภาพยนตร์อย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและผู้ผลิตภาพยนตร์รวมถึงนักลงทุนได้อย่างตรงจุด สามารถลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการถ่ายทำภาพยนตร์ลงได้ ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งจุดที่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศให้ความสำคัญ

(2) การปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของมาตรการส่งเสริมฯ ที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเริ่มจากการปรับปรุงมาตรการคืนเงินที่ทำการคืนเงินในอัตราร้อยละ 15 ถึง ร้อยละ 20 ของค่าใช้จ่ายให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ ที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยตามเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนด ถึงแม้ว่ามาตรการดังกล่าวจะเป็นมาตรการที่ประสบความสำเร็จและได้รับการตอบรับที่ดีจากกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรการของประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์พบว่า ทั้งสองประเทศกำหนดอัตรากาไรคืนเงินไว้สูงกว่าประเทศไทย โดยประเทศมาเลเซียกำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 30 และประเทศสิงคโปร์กำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 40 ซึ่งถือเป็นมูลค่าเงินคืนที่มีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ดังนั้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาผู้ซึ่งรับผิดชอบมาตรการดังกล่าวควรพิจารณาเรื่องการปรับเพิ่มอัตรากาไรคืนเงิน เพื่อที่ประเทศไทยจะสามารถดึงดูดกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนได้มากยิ่งขึ้น

(3) ผลักดันให้มีการกำหนดมาตรการส่งเสริมฯ อื่นเพิ่มเติม เช่น มาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่พิเศษหรือเขตเศรษฐกิจพิเศษเช่นเดียวกับประเทศมาเลเซีย และมาตรการส่งเสริมด้านเงินลงทุนเช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์ โดยประเทศไทยสามารถนำรูปแบบการปฏิบัติของทั้งสองประเทศมาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการส่งเสริมขึ้นเพิ่มเติมได้

(4) ผลักดันให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พิจารณาความสำคัญของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เพื่อให้มาตรการที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบันมีความครอบคลุมการถ่ายทำภาพยนตร์และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ด้วย เช่น มาตรการสมาร์ทวีซ่า (SMART Visa)

(5) ผลักดันให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พิจารณาเรื่องลิขสิทธิ์ของภาพยนตร์ โดยอาจมีการกำหนดเงื่อนไขใหม่ซึ่งไม่ได้จำกัดแค่เพียงลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ที่เป็นของประเทศไทยเท่านั้น แต่เป็นการยื่นเรื่องขอถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยแทน เช่นเดียวกับมาตรการคืนเงินของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยอ้างอิงตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เพื่อเอื้อประโยชน์แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน เป็นการดึงดูดการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ และป้องกันการเสียโอกาสที่กระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทั้งหมดพบว่า มาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่มอบให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนนั้นมีความสำคัญอย่างมากต่อการตัดสินใจเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์และลงทุน ซึ่งในประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญในเรื่องมาตรการ

ส่งเสริมเป็นอย่างมาก รัฐบาลไทยจึงควรให้ความสำคัญในการพิจารณามาตรการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่มอบให้แก่กองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุนอย่างจริงจัง เนื่องจากอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้อย่างมากและมีผลต่อเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้รัฐบาลควรมีการปรับปรุงโครงสร้างในหน่วยงานราชการเพื่อลดปัญหาความล่าช้าและความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมถึงการปรับความเข้าใจในวัตถุประสงค์และหน้าที่ความรับผิดชอบด้านภาพยนตร์และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้ตรงกัน อีกทั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานเอกชนที่มีความเกี่ยวข้องกับการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ ของกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศและนักลงทุน เช่น การจัดอบรมผู้ประสานงานกองถ่ายภาพยนตร์ต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศแนวหน้าในการเป็นสถานที่ถ่ายทำและลงทุนด้านภาพยนตร์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เอกสารอื่น

นัยนา แยมสาขา, นโยบายการส่งเสริมภาพยนตร์ของรัฐบาลไทย (2540), วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

บุญชนะ อรรถากร, ประสบการณ์และความคิดของบุญชนะ อรรถากร (2514). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญธรรม, 2514.

สถิติการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 โดยกองกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่างประเทศ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<https://www.thailandfilmoffice.org/main.php?filename=index>

ภัทรกมล วิชัยดิษฐ์, การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศ (2545) วิทยานิพนธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

กระทรวงวัฒนธรรม, ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ(2560), 2560

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, แนะนำบีโอไอ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

https://www.boi.go.th/index.php?page=what_we_do2&language=th

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สมาร์ทวีซ่า (SMART Visa), [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

https://smart-visa.boi.go.th/home_detail/general_information.php?lang=th

ภาษาอังกฤษ

เอกสารอื่น

National Film Development Corporation Malaysia, Film in Malaysia Incentive Guidelines, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.filminmalaysia.com/>

Olswang Changing Business, Film and TV in Malaysia The Opportunity for Productions, [ออนไลน์], แหล่งที่มา:

[http://www.cms-lawnow.com/~media/nabarro%20olswang%20pdfs/olswang_film-in-malaysia-incentive.pdf](http://www.cms-lawnow.com/~/media/nabarro%20olswang%20pdfs/olswang_film-in-malaysia-incentive.pdf)

KPMG, MEDIA AND ENTERTAINMENT Film Financing and Television Programming,
[ออนไลน์], แหล่งที่มา:

<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/pdf/2015/03/Film%20financing%20and%20television%20programming-%20poland.pdf>

Steiff, Josef, The Complete Idiot's Guide to Independent Filmmaking(2005), Alpha
Books

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภาพยนตร์และวีดิทัศน์

พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และกฎหมายว่าด้วยการ
ควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.

๒๕๕๑”

มาตรา ๒

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓

ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓

(๒) พระราชบัญญัติภาพยนตร์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๗๙

(๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๕ ลงวันที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๔) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๔

ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ภาพยนตร์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์

“วีดิทัศน์” หมายความว่า วัสดุที่มีการบันทึกภาพ หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบหรือลักษณะอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ภาพยนตร์ไทย” หมายความว่า ภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาไทยหรือภาษาท้องถิ่นของประเทศไทยทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ในบทบาทยนตร์ต้นฉบับสำหรับการแสดงภาพยนตร์และเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นผู้มีสัญชาติไทย

“สร้างภาพยนตร์” หมายความว่า การผลิต ถ่ายอัด บันทึก หรือทำด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้เป็นภาพยนตร์

“ฉาย” หมายความว่า การนำภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์มากระทำให้ปรากฏภาพ หรือภาพและเสียงด้วยเครื่องฉาย หรือเครื่องมืออื่นใด และให้หมายความรวมถึงการถ่ายทอดด้วย

“สื่อโฆษณา” หมายความว่า สิ่งที่ใช้เป็นสื่อในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ ภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ แล้วแต่กรณี

“โรงภาพยนตร์” หมายความว่า สถานที่ฉายภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ เท่าที่มีได้ อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

- (๑) อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์
- (๒) สถานที่กลางแจ้งสำหรับฉายภาพยนตร์
- (๓) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ร้านวีดิทัศน์” หมายความว่า สถานที่ที่จัดให้มีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวีดิทัศน์

“หมายเลขรหัส” หมายความว่า หมายเลขที่กำหนดสำหรับภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด

แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่สร้างภาพยนตร์ จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับเจ็ดหรือเทียบเท่า

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร
 ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายทะเบียนประจำจังหวัดที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตจังหวัดของตน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ ก๊อบออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ และให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาพยนตร์ วีดิทัศน์ โทรทัศน์ หรือการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่อาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ ด้านละหนึ่งคน และผู้แทนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ จำนวนเจ็ดคน

มาตรา ๘ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
 (๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้มีการสร้างภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มีลักษณะสร้างสรรค์ ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือมีคุณค่าในทางศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบที่คนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(๔) เสนอคำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ออกประกาศกำหนดสัดส่วนระหว่างภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะนำออกฉายในโรงภาพยนตร์ตาม (๑) ของบทนิยามคำว่า “โรงภาพยนตร์” ในมาตรา ๔

(๖) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนและคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ประกาศตาม (๕) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ให้กระทรวง

วัฒนธรรมกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตามนโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่คณะกรรมการเสนอหรือกำหนดตาม (๑) และ (๒)

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มี

ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้นั้นได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

มาตรา ๑๔ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุม

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๒

คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์คณะหนึ่งหรือหลายคณะ โดยแต่ละคณะให้ประกอบด้วยบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๑) ให้มีจำนวนไม่เกินเก้าคน โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการต่างประเทศ ภาพยนตร์ ศิลปวัฒนธรรม สื่อสารมวลชน หรือสิ่งแวดลอม ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการภาพยนตร์ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาพยนตร์ วีดิทัศน์

โทรทัศน์ ศิลปวัฒนธรรม หรือการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งต้องแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนไม่เกินสี่คนและจากภาคเอกชนจำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตามมาตรา ๑๘ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามมาตรา ๑๘ (๑)

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) อนุญาตการสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร
- (๒) ตรวจสอบและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร
- (๓) อนุญาตการนำวีดิทัศน์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร
- (๔) อนุญาตการนำสื่อโฆษณาออกโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ในราชอาณาจักร
- (๕) อนุญาตการส่งภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ออกไปนอกราชอาณาจักร
- (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์โดยอนุโลม

หมวด ๓

การประกอบกิจการภาพยนตร์

มาตรา ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขออนุญาตพร้อมด้วยบทภาพยนตร์ คำโครง และเรื่องย่อของภาพยนตร์ที่จะสร้างต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว และต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์และหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่ที่จะใช้สร้างภาพยนตร์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ตามบท
ภาพยนตร์และเค้าโครงตลอดจนเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต โดยคำนึงถึงฉากที่ถ่ายทำ บทสนทนา และ
สถานที่ถ่ายทำเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒ การสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักรดังต่อไปนี้ ไม่ต้องขอ
อนุญาต

(๑) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

(๒) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อคู่เป็นการส่วนตัว

(๓) ภาพยนตร์ที่มีการสร้างในต่างประเทศและได้นำมาใช้บริการตามกระบวนการ
หลังการถ่ายทำภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ซึ่งได้แจ้งต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องดำเนินการสร้างภาพยนตร์ในลักษณะที่ไม่เป็นการ
บ่อนทำลาย ชัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อ
ความมั่นคง และเกียรติภูมิของประเทศไทย

ผู้สร้างภาพยนตร์ผู้ใดสงสัยว่าการสร้างภาพยนตร์ของตนจะเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติ
ตามวรรคหนึ่ง อาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์พิจารณาให้ความเห็นในเรื่อง
นั้นก่อนดำเนินการสร้างได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์จะต้องให้
ความเห็นและแจ้งให้ผู้ซึ่งขอความเห็นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณา
ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการ
พิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ให้ความเห็นชอบแล้ว

การขอความเห็นและคำปวยการในการให้ความเห็นให้เป็นไปตามระเบียบที่
คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา คำปวยการที่ได้รับให้นำส่งคลังเป็นรายได้
แผ่นดิน

การใดที่ได้กระทำไปตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
มิให้ถือว่ากรกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่การสร้างภาพยนตร์มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหาย
ต่อสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้สร้าง
ภาพยนตร์ต้องดำเนินการปรับปรุงสิ่งดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๕ ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายใน
ราชอาณาจักรต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์
และวีดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการ
พิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด
ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
 - (๒) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ทั่วไป
 - (๓) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบสามปีขึ้นไป
 - (๔) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
 - (๕) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป
 - (๖) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีดู
 - (๗) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร
- ความใน (๖) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ดูซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส
หลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาพยนตร์ลักษณะใดควรจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด
ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ภาพยนตร์ดังต่อไปนี้ ไม่ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต
ตามมาตรา ๒๕

- (๑) ภาพยนตร์ข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 - (๒) ภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นเพื่อดูเป็นการส่วนตัว
 - (๓) ภาพยนตร์ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
สร้างขึ้น เพื่อเผยแพร่หรือส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น
 - (๔) ภาพยนตร์ที่ฉายในเทศกาลภาพยนตร์ระหว่างประเทศตามที่คณะกรรมการ
กำหนด
 - (๕) ภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์และผ่านการตรวจพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วย
การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แล้ว
 - (๖) ภาพยนตร์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ภาพยนตร์ตาม (๒) (๔) และ (๖) หากนำออกฉายเป็นการทั่วไป ให้เช่า แลกเปลี่ยน
หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕
ภาพยนตร์ตาม (๕) หากนำออกฉายทางสื่อประเภทอื่น หรือนำออกให้เช่า
แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา
๒๕

มาตรา ๒๘ การตรวจพิจารณาและกำหนดประเภทภาพยนตร์ที่ฉายทางโทรทัศน์
ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้นำความในมาตรา ๒๖
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๖ (๕) และ (๖) ให้ฉายทางโทรทัศน์ได้ในระหว่างเวลาที่
คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ ในการพิจารณาอนุญาตภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์เห็นว่าภาพยนตร์ใดมีเนื้อหาที่เป็นการบ่อนทำลาย ชัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐและเกียรติภูมิของประเทศไทย ให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์มีอำนาจสั่งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขหรือตัดทอนก่อนอนุญาต หรือจะไม่อนุญาตก็ได้

ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ มิให้ถือว่าภาพยนตร์นั้นมีลักษณะที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ การอนุญาตให้นำภาพยนตร์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ไม่คุ้มครองผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางแพ่ง ทางอาญา หรือจากการกระทำที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายอื่นอันเกิดจากการฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์

มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเห็นสมควรอาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขออัดหรือบันทึกคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต รวมทั้งประเภทของภาพยนตร์ไว้บนภาพยนตร์และบนหีบห่อที่บรรจุภาพยนตร์นั้นด้วยก็ได้

การกำหนดหมายเลขรหัส ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาตและประเภทของภาพยนตร์ หรือคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้วให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้นายทะเบียนกลางเก็บสำเนาภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕ ไว้เพื่อใช้ในการตรวจสอบหนึ่งชุด

ให้นายทะเบียนกลางส่งสำเนาภาพยนตร์ที่หมดความจำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบให้หอภาพยนตร์แห่งชาติเพื่อเก็บรักษาไว้

เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษา สำเนาภาพยนตร์จะจัดทำในรูปของวัสดุใดก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับแก่สื่อโฆษณาภาพยนตร์โดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ห้ามผู้ใดส่งภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักรออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการลงทุน
พ.ศ. ๒๕๒๐^[๑]

แก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔^[๒]

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔^[๓]

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐^[๔]

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐
เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๑ และ

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔/ตอนที่ ๓๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๔ พฤษภาคม ๒๕๒๐

[๒] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๒๐๑/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑๑/๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

[๓] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๑๑๐ ก/หน้า ๑/๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

[๔] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนที่ ๑๐ ก/หน้า ๔๗/๒๔ มกราคม ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

"ผู้ขอรับการส่งเสริม" หมายความว่า ผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัตินี้

"ผู้ได้รับการส่งเสริม" หมายความว่า ผู้ได้รับบัตรส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

"เครื่องจักร" หมายความว่า เครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและเครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้างโรงงาน ซึ่งรวมถึงส่วนประกอบ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และโครงโรงงานสำเร็จรูปที่นำมาติดตั้งเป็นโรงงานด้วย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการส่งเสริมการลงทุน และหมายความรวมถึง ประธานกรรมการส่งเสริมการลงทุน และรองประธานกรรมการส่งเสริมการลงทุนด้วย

"ที่ปรึกษา" หมายความว่า ที่ปรึกษาของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

"เลขานุการ" หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕^[๕] ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนคณะหนึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นรองประธานกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ กับเลขานุการเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

นายกรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาได้

มาตรา ๗^[๖] กรรมการหรือที่ปรึกษาอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการหรือที่ปรึกษาในระหว่างที่กรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้

[๕] แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๐/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

[๖] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) วิเคราะห์โครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ตรวจสอบและควบคุม ตลอดจนประเมินผลการลงทุนตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม

(๕) ศึกษาค้นคว้าหาช่องทางในการลงทุน จัดทำรายงานความเหมาะสมของการลงทุน และวางแผนส่งเสริมการลงทุน

(๖) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในราชอาณาจักร

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓/๑^[๘] ในกรณีที่จะต้องมีการตรวจสอบ ควบคุม และประเมินผลกิจการที่ได้รับการส่งเสริม การใช้สิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ รวมทั้งการใช้สิทธิและประโยชน์สำหรับเครื่องจักร หรือวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานอาจมอบหมายให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการแทนสำนักงานก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของผู้ขอรับการส่งเสริมและผู้ได้รับการส่งเสริมในระหว่างเวลาทำการเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือเพื่อตรวจสอบเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการที่ขอรับการส่งเสริมหรือกิจการที่ได้รับการส่งเสริมจากบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าไม่เป็นการเร่งด่วนต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับการส่งเสริมหรือผู้ได้รับการส่งเสริมทราบล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

หมวด ๒

การขอและการให้การส่งเสริม

มาตรา ๑๖^[๙] กิจการที่คณะกรรมการจะพึงให้การส่งเสริมการลงทุนได้ ต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ กิจการที่ใช้ทุน แรงงาน หรือบริการในอัตราสูง หรือกิจการที่ใช้ผลิตผลการเกษตร หรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่ากิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร หรือมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอ หรือกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย

[๘] เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

[๙] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทและขนาดของกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการให้การส่งเสริมไว้ด้วยก็ได้ และจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวในเวลาใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กิจการใดที่ได้ประกาศให้การส่งเสริมการลงทุนตามวรรคสองหมดความจำเป็นที่จะต้องให้การส่งเสริมการลงทุนต่อไปแล้ว คณะกรรมการจะประกาศงดให้การส่งเสริมการลงทุนกิจการนั้นไว้ชั่วคราว หรือเป็นการถาวรก็ได้

มาตรา ๑๗ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ได้รับการส่งเสริม ต้องยื่นคำขอรับการส่งเสริมต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่เลขาธิการกำหนด พร้อมด้วยโครงการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริม

ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

การขอรับการส่งเสริมก่อนจัดตั้งเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ตามวรรคสอง ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๑๘ โครงการลงทุนที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้ต้องเป็นโครงการลงทุนที่มีความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึง

(๑) จำนวนผู้ผลิตและกำลังผลิตในกิจการที่มีอยู่แล้วในราชอาณาจักร เปรียบเทียบกับประมาณการความต้องการและขนาดกำลังผลิตที่จะส่งเสริมให้เกิดหรือเพิ่มขึ้น

(๒) โอกาสที่กิจการนั้นจะขยายตลาดให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร และที่จะสนับสนุนให้มีการผลิตหรือประกอบในราชอาณาจักร

(๓) ปริมาณและอัตราการใช้ทรัพยากร รวมทั้งทุน วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น และแรงงานหรือบริการอย่างอื่นที่มีอยู่ในราชอาณาจักร

(๔) จำนวนเงินตราต่างประเทศที่จะประหยัดหรือสงวนไว้ได้ และที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร

(๕) ความเหมาะสมของกรรมวิธีการผลิตหรือประกอบ

(๖) หลักเกณฑ์อื่นที่คณะกรรมการเห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม

มาตรา ๑๙ โครงการลงทุนที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้ต้องเป็นโครงการลงทุนที่มีมาตรการอันสมควรที่จะป้องกันและควบคุมมิให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชนและความสมบูรณ์สืบไปของมนุษย์และธรรมชาติ

มาตรา ๒๐^[๑๐] ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับ

[๑๐] มาตรา ๒๐(๔), (๑๘) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

การส่งเสริมรายได้แล้ว คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในบัตรส่งเสริม เพื่อให้ผู้ได้รับการส่งเสริมรายนั้นต้องปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้

- (๑) จำนวนทุนและแหล่งที่มาของทุน
- (๒) สัญชาติและจำนวนผู้ถือหุ้น
- (๓) ขนาดของกิจการซึ่งรวมถึงชนิดผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ กรรมวิธีการผลิตหรือประกอบ และกำลังผลิตหรือประกอบ
- (๔) (ยกเลิก)
- (๕) สัญชาติและจำนวนคนงาน ช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการ
- (๖) การฝึกและใช้กำลังคนในการปฏิบัติงาน
- (๗) การป้องกันและควบคุมมิให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๘) ระยะเวลาที่จะต้องเริ่มปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม
- (๙) ระยะเวลาที่จะต้องสั่งซื้อเครื่องจักร
- (๑๐) ระยะเวลาที่จะต้องนำเครื่องจักรเข้ามาในราชอาณาจักร
- (๑๑) ระยะเวลาที่จะต้องส่งเครื่องจักรที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรกลับออกไปภายหลังเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว
- (๑๒) การขยายระยะเวลาตาม (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑)
- (๑๓) วันเปิดดำเนินการ
- (๑๔) การรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการและการดำเนินงาน
- (๑๕) การรายงานผลการปฏิบัติงานของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการซึ่งเป็นคนต่างด้าวว่าได้ฝึกอบรมให้คนไทยได้รับความรู้ความชำนาญเพียงไร
- (๑๖) การกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิต ประกอบ หรือส่งออก เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการหรือทางราชการกำหนด
- (๑๗) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผลิตหรือประกอบหรือการให้บริการ
- (๑๘) (ยกเลิก)
- (๑๙) การให้นำเงิน หนังสือสัญญาค้ำประกันของธนาคารหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักประกันอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร มอบแก่สำนักงานเพื่อเป็นประกันในการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒๐) เรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ การให้ การใช้ หรือการควบคุมการใช้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ เมื่อคณะกรรมการมีมติให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายได้แล้ว สำนักงานต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นทราบมติของคณะกรรมการภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติพร้อมด้วยเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ถ้าผู้ขอรับการส่งเสริมยอมรับการส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีหนังสือตอบให้สำนักงานทราบภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่รับหนังสือนั้น

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ให้เลขาธิการมีอำนาจขยายเวลาตามวรรคสองออกไปได้ไม่เกินสามครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน

มาตรา ๒๒ ผู้ขอรับการส่งเสริมซึ่งขอรับการส่งเสริมตามมาตรา ๒๑ แล้ว ต้องรายงานผลการเริ่มปฏิบัติงานตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริมให้สำนักงานทราบตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วันที่ขอรับการส่งเสริม

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ให้เลขาธิการมีอำนาจขยายเวลาตามวรรคหนึ่งออกไปได้ไม่เกินสามครั้ง ครั้งละไม่เกินสี่เดือน และรายงานให้คณะกรรมการทราบทุกครั้ง

เมื่อเลขาธิการพิจารณาเห็นว่าผู้ขอรับการส่งเสริมสามารถจะดำเนินการตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริมแล้ว ให้ออกบัตรส่งเสริมให้แก่ผู้นั้นโดยมิชักช้า

มาตรา ๒๓ บัตรส่งเสริมให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้เลขาธิการเป็นผู้ลงลายมือชื่อในบัตรส่งเสริม

การแก้ไขบัตรส่งเสริมให้กระทำโดยมติคณะกรรมการ และให้เลขาธิการลงลายมือชื่อในบัตรส่งเสริมที่แก้ไข มอบให้ผู้ได้รับการส่งเสริมโดยมิชักช้า

หมวด ๓

สิทธิและประโยชน์

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อศึกษากลุ่มทางการลงทุนหรือกระทำการอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการลงทุนได้ตามกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

การขออนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่คณะกรรมการกำหนด และในการอนุญาตคณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขตามที่พิจารณาเห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับอนุญาตนำคนต่างด้าวซึ่งเป็น

(๑) ช่างฝีมือ

(๒) ผู้ชำนาญการ

(๓) คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลใน (๑) และ (๒)

เข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร แม้ว่าจะเกินอัตราจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๔ และคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๕ ได้รับอนุญาตทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาเท่าที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๒๗ ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร แม้ว่าจะเกินกำหนดที่จะพึงมีได้ตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ได้รับส่งเสริมซึ่งเป็นคนต่างด้าวตามประมวลกฎหมายที่ดินเลิกกิจการที่ได้รับการส่งเสริมหรือโอนกิจการนั้นให้แก่ผู้อื่น ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องจำหน่ายที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เลิกหรือโอนกิจการ มิฉะนั้นให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๒๘^[๑๑] ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

มาตรา ๒๙^[๑๒] เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้การส่งเสริมแก่กิจการใดหรือแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดไม่สมควรให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา ๒๘ คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้นหรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้น และรายต่อ ๆ ไป โดยให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพียงกึ่งหนึ่ง หรือจะไม่ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเลยก็ได้

มาตรา ๓๐^[๑๓] ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจะให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าไม่เกินร้อยละเก้าสิบของอัตราปกติ สำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ผลิต ผสมหรือประกอบในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลาราวละไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการกำหนด แต่วัตถุดิบหรือ

[๑๑] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

[๑๒] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

[๑๓] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

วัตถุประสงค์เป็นนั้นต้องไม่เป็นของที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักรซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกัน กับชนิดที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรและมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

ทั้งนี้ ตามชนิด ปริมาณ ระยะเวลา เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐/๑^[๑๕] เพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา คณะกรรมการอาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่ผู้ได้รับการส่งเสริมนำเข้ามาเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการทดสอบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑^[๑๕] ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้พิจารณากำหนดเป็นสัดส่วนของเงินลงทุนโดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ซึ่งต้องมีกำหนดเวลาไม่เกินแปดปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

ในกรณีที่กิจการใดเป็นกิจการที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศ เป็นพิเศษตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมในกิจการดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินแปดปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ให้รวมถึงรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้และรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูปตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี คณะกรรมการอาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

การคำนวณเงินลงทุนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑/๑^[๑๖] เพื่อส่งเสริมศักยภาพและการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง หรือกิจการวิจัยและพัฒนาตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด คณะกรรมการอาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับ

[๑๕] เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐

[๑๕] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

[๑๖] เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐

การส่งเสริมมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบสามปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น ทั้งนี้ การยกเว้นดังกล่าวอาจกำหนดเป็นสัดส่วนของเงินลงทุนโดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียนด้วยก็ได้

รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้และรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูปตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

การคำนวณเงินลงทุนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑/๒^[๑๗] ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคณะกรรมการอาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมหักเงินที่ใช้ไปในการลงทุนในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมจากกำไรสุทธิตั้งสิ้นไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบของเงินที่ลงทุนแล้วในกิจการนั้น โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ ภายในสิบปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒^[๑๘] ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้การส่งเสริมแก่กิจการใดหรือแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดไม่สมควรให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๑/๑ คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้นหรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นและรายต่อ ๆ ไป โดยไม่ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนแทนการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลก็ได้ การลดหย่อนอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลดังกล่าวให้ลดหย่อนในอัตราไม่เกินร้อยละห้าสิบของอัตราปกติมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒/๑^[๑๙] การคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของผู้ได้รับการส่งเสริมซึ่งได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เป็นไปตามประมวลรัษฎากร

[๑๗] เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐

[๑๘] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐

[๑๙] เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๓๓ ค่าแห่งภูควิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่นจากผู้ได้รับการส่งเสริม ตามสัญญาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อ เสียภาษีเงินได้มีกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับการส่งเสริมเริ่มมีรายได้จากการ ประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔^[๒๐] เงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้รับยกเว้น ภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๑/๑ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณ เพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น

เงินปันผลที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้จ่ายภายในหกเดือนนับแต่วัน พ้นระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ก็ให้ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๕^[๒๑] เพื่อส่งเสริมการลงทุนในท้องที่หรือเขตพื้นที่ใด คณะกรรมการ จะกำหนดท้องที่หรือเขตพื้นที่นั้นเป็นเขตส่งเสริมการลงทุนก็ได้โดยประกาศในราชกิจจา นุเบกษา

นอกจากสิทธิและประโยชน์ตามมาตราอื่น คณะกรรมการมีอำนาจให้ผู้ได้รับการ ส่งเสริมที่ประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่หรือเขตพื้นที่ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละห้าสิบของอัตรากำหนดเวลาไม่เกินห้าปี โดยนับจากวันที่กำหนดระยะเวลาตาม มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี สิ้นสุดลง หรือนับจากวันที่เริ่มมีรายได้ จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ได้รับยกเว้นภาษี เงินได้นิติบุคคล

(๒) การอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปาสองเท่าของจำนวนเงินที่ ผู้ได้รับการส่งเสริมได้เสียไปเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อ ประโยชน์ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ทั้งนี้ ตามเงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่ คณะกรรมการกำหนด

(๓) การอนุญาตให้หักเงินที่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามหลักเกณฑ์ที่คณะ กรรมการพิจารณากำหนดจากกำไรสุทธิรวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินที่ลงทุนแล้ว ในการนั้น โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ ภายในสิบปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการลงทุน ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคา ตามปกติ

[๒๐] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

[๒๑] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

ภาคผนวก ค

Thailand Incentive Measure Guideline

Overview

Thailand is one of the best Asian countries that has a strong infra structure, continued potential and readiness to compete as an international film destination. With its locations, crews, talent and equipment, as well as post-production services which adds to strengths of Thailand which attracts filmmakers from all over the world. Our filming locations have been used for many productions, for feature films, documentaries, television series and commercials. Moreover, we provide fast and convenient services to assist foreign productions in obtaining shooting and work permits. As worldwide filmmakers tend to look to countries that offer incentives as a major part in deciding which country to film, it is an advantage that incentives be introduced as part of the attractive of filming in that country. So, it is with great pleasure that Thailand are able to announce Thailand's film incentive for 2017.

Department of Tourism has introduced incentive measures for foreign productions filming in Thailand with a goal to increase the number of high-investment productions. The incentive measures has been submitted to the council of Ministers and approved on May 10, 2016. The Ministry of Tourism and Sports were assigned the task of researching, studying and consulting with those experienced in the film production support sector.

1. Description of Incentive

1.1 The Thai Government offers a package of incentives to promote its film production and post-production services, and the Thailand Film and Television Production and Co-Production, and Co-Production incentives. The Foreign Film and Television Production and Post-Production Incentive aims to attract foreign-based film productions to shoot on location in Thailand

1.2 Applicants must obtain filming permission from The Thailand Film Office, for filming in Thailand, according to the Film Act B.E. 2551 (2008). The foreign filmmaker is required to hire a local coordinator (that is a company only) that is officially registered with Thailand Film Office. The local spending must be spent in Thailand and for Thai registered Businesses and/or other Thai services and individuals, excluding a foreigner who works in Thailand. In the event of the co-production between Thai film production and foreign production shall be in accordance with foreign film regulation.

1.3 Successful applicants may receive 15% to 20% rebate.

1.4 The Incentive Measures will be effective from 1 January 2017

2. Eligibility Criteria

2.1 Applicants must obtain a filming permit from The Thailand Film Office allowing them to film in Thailand. Applicants should engage a local coordinator (that is a company, no individual fixers or coordinators are allowed).

2.2 A local spend in Thailand of more than 50 million Baht (Approximately \$1.4 million US). The local spending must be for filming in Thailand only and on Thai registered Businesses and/or other Thai services and individuals, excluding a foreigner who works in Thailand. Filming in Thailand shall be in accordance with Department of Tourism regulations.

3. Qualifying Productions and Post-Productions

3.1 A foreign film that has obtained a filming permit to film in Thailand from The Thailand Film Office.

3.2 All film formats are eligible for the Incentive programmes **except** for TV commercials

3.3 Should an application contain both physical and post production, expenditure for physical production must be at least 50% of the total local spend.

/ 4. Eligible Format!

4. Eligible Format

4.1 Physical Production :

- Feature Film
- Mini - Series
- Music Video
- Short Film
- Reality Show
- Documentaries
- Television series Episodes / mini series / features
- Excluding Television commercials

4.2 Post Production :

- Animation
- Visual Effect (VFX)
- 3D Conversion
- Editing
- Music and Scoring
- Sound Design Editing and Mixing
- Voice Overs
- Subtitles
- Colour Grading

5. Basis of Expenditure

5.1 The expenses will include periods from Pre Production, Production and Post Production of the Film.

5.2 Purchase and sale of goods

ALL RECIPITS SHOULD HAVE VAT /WITH HOLDING TAX AND OTHER TAX DEDUCTIONS TO BE ELIGIBLE.

However, each receipt must be specific expense, which used in a film production only. The committee reserves the rights to **exclude any incorrect** receipts

/ 6. Incentive Calculation!

6. Incentive Calculation

6.1 In the event that the applicant has been approved by the incentive committee, the total qualified local spend will be capped at 15% of the submitted budget

6.2 The applicant will be eligible to obtain an additional incentive of 5% under the following conditions:

6.2.1 Hiring of Key personnel such as a crew members and leads or main supporting casts, an additional 3% of the submitted or approved budget will be rewarded. A list of key personnel is given in the application form.

6.2.2 Possible reflections of the Thai culture and good coverage of Thai locations in the Plm, may entitle the Plm to a further 2% of the submitted budget. The committee will consider awarding this 2% based on written reasons from the Plm maker. The final approval and award will be given upon seeing a the finished version of Plm that is going to be released. This 2% shall be paid separately from the main 15% of the rebate.

6.3 Rebate will be subject to the allocated budget of each fiscal year. The maximum rebate available through the incentive measures per project is 75 million Baht (Approximately \$ 2.17 million US).

7. Application Process

7.1 Applying for Incentive Measures: Application for Approval - Form ICM 1

7.1.1 The application period for submission for Incentive Measures are as follows:

Period 1: January 1 - 31

Period 2: May 1 - 31

Period 3: September 1 - 30

7.1.2 In the event that the allocated budget for each fiscal year has already been spent, the application period for incentive measures of that fiscal year will be closed.

7.1.3 The Department of Tourism shall send all the documents to the incentive committee for consideration. After all the submitted documents have been verified by the Department of Tourism, a final announcement shall be made within 90 days, after the verification of the documents.

- 1st Review and Announcement Period from 1st February " 30th April
2nd Review and Announcement Period from 1st June " 30th August
3rd Review and Announcement Period from 1st October " 30th December

7.1.4 The Incentive Committee may ask the applicant to provide further supporting documents, should the incentive committee decide that the submitted documents contain inadequate details.

7.1.5 The department of Tourism will issue the applicant a letter of their decision within 5 days after the committee has approved all the documents and accounts submitted by the applicant.

7.1.6 Once the Incentive Committee has approved the application, principle photography must be started within 180 days after the approval has been made. Should there be a delay to the principle photography, the applicant must notify the committee and give clear and reasonable explanation for the delay.

7.2 Application for Approval " Form ICM2

7.2.1 The film maker should submit the production's audited accounts and form ICM 2 to the incentive committee 90 days after completion of principle photography.

7.2.2 Once the applicant have submitted all accounts and documents related to the production. The Incentive Committee secretary will approved the documents and present it to the committee to be verified. The verification will be done within 90 days from receiving of the all the valid documents.

8. Description of Application Form

Section A Applicant :

A-1 Applicant Company : The foriegn production company's details

A-2 Owner of Company or Company Authorized Person : Details of the owner of the company or appointed authorize person.

A-3 Authorized Person for the Film Project in Thailand : Details of the person authorized/ responsible for the Plm in Thailand (Foriegn Production company). This might the same person as A-2.

A-4 Copyright Holder of the Production : Details of the copyright owner of the pnished Plm.

A-5 Thailand Production Service Company : The local Thai production service company details.

A-6 Co-production with Thai company (If not applicable, skip to no.7) : Should the Plm be a Co-production with a Thai company " then please Pll in details of the Thai co-production company.

A-7 Co"production with Foreign companies (If not applicable, skip to Section B) : Details of other co-production companies involved with this Plm project.

Section B Productions Detail :

B-1 Production Details " Physical Production : Physical Production Details

B-2 Production Details " Post Production : Post Production Details

B-3 Synopsis : A brief synopsis maximum of one A4 page.

Section C Incentive Measures :

C-1 Category of Incentive claimed : Indicate incentive percentage applying for.

C-2 Additional Incentive - Key Personnel : Hiring of local Thai crews " indicate which position that will be given to Thai crews. You will need to score 70% or over 33 points to be eligible for this additional 3%.

C-3 Additional Incentive - Promotion of Thailand : Reflecting Thailand in a positive way.

Fill in the appropriate boxes, 70% of the total points or 18 points is required to be eligible for this additional 2%.

Section D : Financial Details :

D-1 Bank Details of the Applicant Company : Bank details of the foreign production company

D-2 Bank Details (Special Purpose Account) for the production in Thailand : Bank account details of the special purpose account in Thailand.

D-3 Production Company's Auditor details in Thailand : Production company's local registered auditor. This must be a resgistered auditor having qualipcations from a recognised institution that is recognised by the Incentive committee.

Section E Relevant Question

Section F Terms and Conditions

ภาคผนวก ง

ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติในการคืนเงิน
สำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศใน
ประเทศไทย

ประกาศกรมการท่องเที่ยว

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติในการคืนเงินสำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ หมวด ๔ การจัดระเบียบราชการในกรม มาตรา ๓๒ กรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรม นั้น ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบในหลักการในการสนับสนุนการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย และหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข สำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์ตามมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ กรมการท่องเที่ยวจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติในการคืนเงินสำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้มีสิทธิรับคำขอ” หมายความว่า

(๑) เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีการจ้างบริษัทผู้ประสานงาน ประเภทนิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว

(๒) เป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติ

(๓) เป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติ ที่มีการใช้จ่ายเงินที่มาจากต่างประเทศไม่ต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท ซึ่งจ่ายให้แก่บุคคลหรือนิติบุคคลของไทยเท่านั้น ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ให้ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ในการสร้างภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ตามประเภทภาพยนตร์ที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด

(๔) การร่วมทุน หรือ Co-Production ระหว่างผู้สร้างภาพยนตร์ของไทยกับชาวต่างชาติ สามารถเข้าร่วมมาตรการนี้ได้ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของภาพยนตร์ต่างประเทศ ทั้งนี้ ไม่จำกัดสัดส่วนในการร่วมลงทุน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการคืนเงินสำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

ข้อ ๔ ให้ผู้มีสิทธิรับคำขอที่ได้ดำเนินการขอรับสิทธิประโยชน์ตามประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข สำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์ตามมาตราการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ ต่างประเทศในประเทศไทย และได้รับอนุมัติให้คืนเงินในอัตราตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ของประกาศกรมการท่องเที่ยว ดังกล่าว จากคณะกรรมการแล้ว เป็นผู้มิสิทธิรับเงินคืน

ข้อ ๕ ในการคืนเงินให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินคืน ให้กรมการท่องเที่ยวดำเนินการดังนี้

(ก) เบิกเงินจากกรมบัญชีกลางตามจำนวนเงินที่ผู้มีสิทธิรับเงินคืนจะได้รับ เพื่อเข้าบัญชี เงินฝากธนาคารที่ใช้สำหรับรับเงินงบประมาณที่ขอเบิกจากคลังของหน่วยงาน และให้ดำเนินการโอนเงินดังกล่าว เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในต่างประเทศของผู้มีสิทธิรับเงินคืนตามที่ได้แจ้งไว้ในขั้นตอนการขอเข้ารับมาตรการ ส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยแล้ว สำหรับค่าธรรมเนียมการโอนเงินที่ธนาคารเรียกเก็บ ให้หักจากเงินที่จะโอนเข้าบัญชีของผู้มีสิทธิรับเงินคืน โดยกรมการท่องเที่ยวต้องแจ้งให้ผู้มีสิทธิรับเงินคืนได้ทราบ ล่วงหน้าเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมดังกล่าวด้วย

(ข) ให้ใช้หลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารที่ธนาคารออกให้ เป็นหลักฐาน การจ่ายเงิน

(ค) สำหรับวิธีปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๖ เมื่อได้มีการโอนเงินให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินคืนแล้ว ให้กรมการท่องเที่ยวรายงานการจ่ายเงิน ดังกล่าว ให้คณะกรรมการรับทราบทุกสิ้นเดือน

ข้อ ๗ มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยนี้ เป็นมาตรการที่จัดตั้ง โดยรัฐบาลไทย โดยกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการตัดสินใจของคณะกรรมการเป็นที่ยุติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาววรรณสิริ โมรากุล)

อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

ภาคผนวก จ

ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข สำหรับการ
ขอรับสิทธิประโยชน์ ตามมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์
ต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2560

ประกาศกรมการท่องเที่ยว
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข สำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์
ตามมาตราการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ด้วยกรมการท่องเที่ยว เห็นสมควรกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข สำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์ตามมาตราการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่เห็นชอบในหลักการในการสนับสนุนการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ กรมการท่องเที่ยวจึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข สำหรับการขอรับสิทธิประโยชน์ตามมาตราการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข สำหรับการมาตราการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้มีสิทธิรับคำขอ” หมายความว่า

(๑) เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีการจ้างบริษัทผู้ประสานงาน ประเภทนิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว

(๒) เป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติ

(๓) เป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติ ที่มีการใช้จ่ายเงินที่มาจากต่างประเทศไม่ต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท ซึ่งจ่ายให้แก่บุคคลหรือนิติบุคคลของไทยเท่านั้นไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ให้ต่างชาติ ที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ในการสร้างภาพยนตร์ในราชอาณาจักร ตามประเภทภาพยนตร์ที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด

(๔) การร่วมทุน หรือ Co-Production ระหว่างผู้สร้างภาพยนตร์ของไทยกับชาวต่างชาติ สามารถเข้าร่วมมาตรการนี้ได้ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของภาพยนตร์ต่างประเทศ ทั้งนี้ ไม่จำกัดสัดส่วนในการร่วมลงทุน

/ “ผู้ผลิต...

“ผู้ผลิตภาพยนตร์ชาวต่างชาติ” หมายความว่า

(๑) บริษัทที่จดทะเบียนบริษัทถูกต้องตามกฎหมายของต่างประเทศ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบริษัทสัญชาติไทยที่ได้ไปจดทะเบียนในต่างประเทศ

(๒) บริษัทชาวต่างชาติที่มีผู้ถือหุ้นบุคคลหรือนิติบุคคลไทยไม่เกินร้อยละ ๔๙ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบริษัทที่เข้าเงื่อนไขของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการพิจารณาการคืนเงินสำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

“ค่าใช้จ่าย” หมายถึง ค่าใช้จ่ายขั้นต่ำที่เป็นเงินลงทุนที่มาจากต่างประเทศ ที่ใช้จ่ายในราชอาณาจักร ไม่ต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท ซึ่งใช้จ่ายให้แก่บุคคลหรือนิติบุคคลของไทย ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ให้ต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย และงบประมาณสนับสนุนจากประเทศไทย ทั้งจากภาครัฐและเอกชน โดยให้นับเป็นค่าใช้จ่ายได้ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตถ่ายทำจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ได้แก่ กรณีก่อนการถ่ายทำ (Pre Production) ระหว่างการถ่ายทำ (Production) และกระบวนการหลังการถ่ายทำ (Post Production)

“ภาพยนตร์ที่ได้รับการส่งเสริม” หมายถึง

(๑) ภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ถ่ายทำในประเทศไทย

(๒) ภาพยนตร์ทุกประเภท ยกเว้น ภาพยนตร์ประเภทโฆษณา

(๓) ภาพยนตร์ที่มีองค์ประกอบงานทางด้าน Production และ Post Production ด้าน Animation หรือ Visual Effect จะต้องมีส่วนค่าใช้จ่ายของการถ่ายทำภาพยนตร์ทางกายภาพ (Physical Production) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่มาจากต่างประเทศที่เข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทย (Local Spending)

ข้อ ๔ ผู้มีสิทธิรับคำขอประสงค์จะขอรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยจะต้องดำเนินการยื่นคำขอรับต่อเลขานุการคณะกรรมการฯ ณ กรมการท่องเที่ยว ก่อนการถ่ายทำ เริ่มขึ้นโดยยื่นตามแบบฟอร์ม สภท ๑ (ICM 1) และเอกสารหลักฐาน ตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้

การยื่นตามวรรคหนึ่ง หากฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ เห็นว่าเอกสารของผู้ยื่นขอรับสิทธิประโยชน์ฯ ไม่ครบถ้วน จะมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ ภายใน ๕ วันทำการนับถัดจากวันที่รับเรื่อง ทั้งนี้ ผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ฯ ต้องส่งเอกสารให้ครบถ้วน ภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่ฝ่ายเลขานุการฯ ออกหนังสือแจ้ง

กรณีไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง แม้ภายหลังการถ่ายทำแล้วปรากฏเงินลงทุนเข้าตามเงื่อนไขคุณสมบัติก็ไม่สามารถมาขอรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยได้

ข้อ ๕ สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากมาตรการฯ

กรณีผู้ขอรับเข้าหลักเกณฑ์คุณสมบัติและคณะกรรมการฯ อนุมัติให้ได้รับมาตรการส่งเสริมฯ คืนเงินตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ คืนร้อยละ ๑๕ ของค่าใช้จ่ายในการสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการฯ

/กรณี...

กรณีที่ยอมรับเข้าหลักเกณฑ์คุณสมบัติและคณะกรรมการฯ อนุมัติเงินคืนตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ขอรับสามารถรับเงินคืนเพิ่มเติมไปอีกเมื่อเข้าเงื่อนไข ดังนี้

(๑) การสร้างภาพยนตร์นั้นมีการจ้างบุคลากรหลักของไทย (Key Personnel) ตามหลักเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยต้องเป็นไปตาม แบบสภท.๑ (ICM 1) คือ เป็นคณะทำงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ ให้คืนเงินเพิ่มเติมอีก ร้อยละ ๓ ของวงเงินลงทุนสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตำแหน่งของบุคลากรในกองถ่ายทำที่เข้าเงื่อนไขเพิ่มเติมนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของกรมการท่องเที่ยว เรื่อง การจ้างบุคลากรหลักของไทยเป็นคณะทำงานในกองถ่ายทำภาพยนตร์ สำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย

(๒) ในบทบาทหรือกิจกรรมที่ยอมรับการสนับสนุนพิสูจน์จากคณะกรรมการ ได้ว่าเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว วัฒนธรรม วิถีชีวิตไทย หรือภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ให้คืนเงินเพิ่มเติมอีกร้อยละ ๒ ของวงเงินลงทุนสร้างภาพยนตร์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ กรมการท่องเที่ยวจะคืนเงินให้เมื่อผู้ขอรับสิทธิประโยชน์ส่งผลงานที่เสร็จสิ้นและให้คณะกรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว

กรณีการคืนเงินตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นไปตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี และการคืนตามมาตรการฯ จะจำกัดวงเงินจ่ายคืนตามมาตรการ ไม่เกิน ๗๕ ล้านบาทต่อเรื่อง

ข้อ ๖ การขอยื่นแบบ สภท.๑ (ICM 1) เพื่อขอรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ตามข้อ ๕ ให้ยื่นตามระยะเวลาในแต่ละปี ดังต่อไปนี้

การยื่นขอครั้งที่ ๑	ระหว่าง ๑ - ๓๑ มกราคม
การยื่นขอครั้งที่ ๒	ระหว่าง ๑ - ๓๑ พฤษภาคม
การยื่นขอครั้งที่ ๓	ระหว่าง ๑ - ๓๐ กันยายน

กรณีงบประมาณประจำปีได้รับการอนุมัติและหมดลง กรมการท่องเที่ยวจะไม่รับยื่นในครั้งถัดไปของปีงบประมาณนั้น ๆ และถือว่าการให้สิทธิประโยชน์ในปีนั้นสิ้นสุดลง

ข้อ ๗ เมื่อกรมการท่องเที่ยว ได้ตรวจสอบคำขอรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย เอกสาร หลักฐานที่ผู้ขออนุญาตได้ยื่นไว้ตามแบบ สภท.๑ (ICM1) แล้ว เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน ให้ดำเนินการเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาและประกาศผลพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในระยะเวลา ๙๐ วัน ดังต่อไปนี้

การพิจารณาและประกาศครั้งที่ ๑	ระหว่าง ๑ กุมภาพันธ์ - ๓๐ เมษายน
การพิจารณาและประกาศครั้งที่ ๒	ระหว่าง ๑ มิถุนายน - ๓๑ สิงหาคม
การพิจารณาและประกาศครั้งที่ ๓	ระหว่าง ๑ ตุลาคม - ๓๑ ธันวาคม

การพิจารณาตามระยะเวลาการยื่นขอ ในวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะพิจารณาโดยใช้ดุลพินิจพิจารณาเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ทั้งนี้ ลำดับการยื่นเรื่องก่อน-หลัง ในช่วงเวลาเดียวกัน ไม่มีผลต่อการใช้ดุลพินิจพิจารณาให้สิทธิประโยชน์

/ระยะเวลา...

ระยะเวลาในการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมระยะเวลาที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขออนุญาต ชี้แจงรายละเอียดหรือส่งเอกสารเพิ่มเติม หรือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ เห็นว่าคำขอรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย หรือเอกสารหลักฐานที่ยื่นไว้ตาม สกต๑ (ICM 1) มีข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดไม่เพียงพอต่อการพิจารณาให้แจ้งผู้ยื่นขอรับสิทธิประโยชน์ฯ ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือส่งเอกสารข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ข้อ ๙ ให้กรรมการท่องเที่ยว มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาตามข้อ ๗ ให้ผู้ยื่นรับคำขอมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ทราบภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่คณะกรรมการมีคำสั่งแจ้งผลการพิจารณาอนุมัติการยื่นขอรับสิทธิประโยชน์ฯ

ข้อ ๑๐ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ ผู้ยื่นขอรับสิทธิประโยชน์ฯ จะต้องดำเนินการถ่ายทำภาพยนตร์ภายใน ๑๘๐ วัน หลังจากมีการพิจารณาอนุมัติให้รับมาตรการฯ ทั้งนี้ กรณีที่ผู้ขอรับฯ เห็นว่าไม่สามารถถ่ายทำได้ภายในกำหนด ให้แจ้งเหตุผลความจำเป็นต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้เลื่อนไปได้อีกไม่เกิน ๙๐ วัน

ข้อ ๑๑ เมื่อเสร็จสิ้นการถ่ายทำภาพยนตร์ ผู้ได้รับมาตรการดังกล่าว จะต้องยื่นเอกสาร หลักฐานสำหรับรับเงินคืน ตามแบบ สกต ๒ (ICM 2) และเอกสาร หลักฐานตามท้ายประกาศ ต่อฝ่ายเลขานุการฯ คณะกรรมการ ณ กรรมการท่องเที่ยว ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่การถ่ายทำภาพยนตร์เสร็จสิ้นในประเทศไทย

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้ยื่นตามข้อ ๑๑ ยื่นเอกสาร และหลักฐานเรียบร้อยแล้ว ให้ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบเอกสารและเสนอคณะกรรมการพิจารณาการคืนเงินสำหรับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยภายใน ๙๐ วัน

ข้อ ๑๓ เมื่อดำเนินการตามข้อ ๑๒ เรียบร้อยแล้วให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอคณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุมัติให้คืนเงินภายใน ๖๐ วันนับจากวันที่คณะกรรมการฯ ได้รับเอกสาร

ระยะเวลาในการพิจารณาตามวรรค ๑ ไม่รวมถึงกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องการถ่ายทำภาพยนตร์ที่ได้รับอนุมัติ คณะกรรมการฯ มีสิทธิชะลอการจ่ายเงินจนกว่าจะผ่านกระบวนการทางกฎหมายตามที่กำหนด หรือคณะกรรมการฯ ได้สอบถามข้อเท็จจริงจนเป็นที่พอใจ ทั้งนี้ การตัดสินใจของคณะกรรมการฯ เป็นที่ยุติ

ข้อ ๑๔ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือว่ามาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศที่ได้อนุมัติเป็นอันยกเลิก

- (๑) กรณีที่ผู้รับอนุมัติไม่สามารถถ่ายทำตามเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๐
- (๒) กรณีไม่ยื่นหลักฐานค่าใช้จ่ายตามเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๑

(๓) กรณีที่ผู้ยื่นขอได้รับอนุมัติให้รับมาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศแล้ว
ปรากฏว่า ไม่ถ่ายทำเป็นไปตามบทภาพยนตร์ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์
หรือการถ่ายทำส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นของรัฐ
หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ข้อ ๑๕ มาตรการส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยนี้ เป็นมาตรการที่จัดตั้ง
โดยรัฐบาลไทย โดยกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการตัดสินใจของคณะกรรมการฯ เป็นที่ยุติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาววรรณสิริ โมรากุล)
อธิบดีกรมการท่องเที่ยว